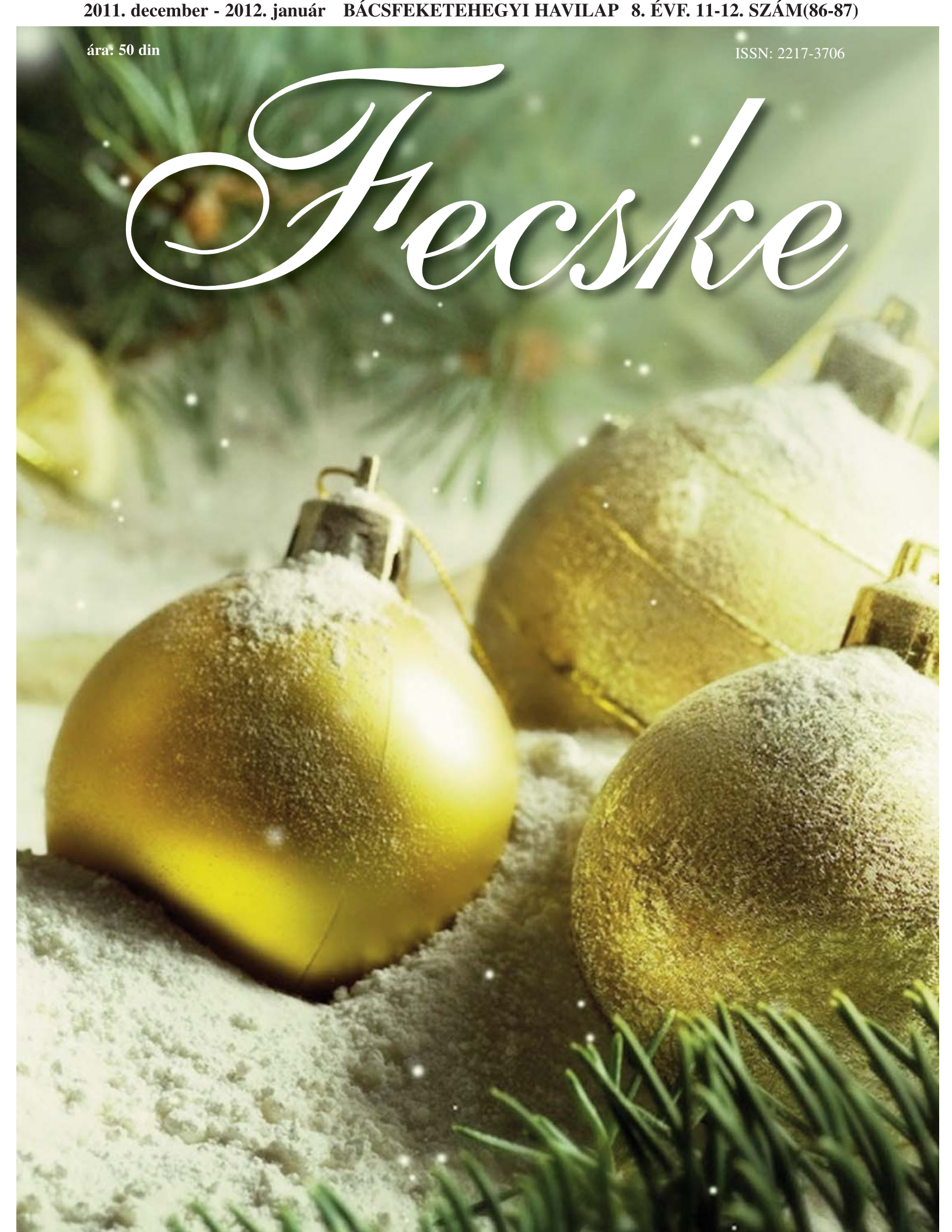

Fecske

KARÁCSONYI SZERETET ÉS SZÓRVÁNYSORS

Falulapunk szerkesztői arra kértek, hogy eltérve a klasszikus bibliamagyarázattól, egy személyes hangvétellő karácsonyi írással jelentkezzem idei utolsó lapszámunkban. Megpórbálok most egy kicsit párhuzamot vonni, a múlt és a jelen karácsonyi élményei között.

Karácsonyi jellegű írásomban arról szeretnék néhány gondolatot megosztani az olvasóval, hogy milyen módon éli át a szórványban élő reformátusság a karácsonyi szeretetet és békességet. Utóbbi időben talán gyakrabban foglalkozunk a szórványsorssal, mint korábban, mert egy nagyon fontos kérdéstről van szó. Még mielőtt a gyakorlati részről szólnék, szükségesnek tartom röviden áttekinteni a szórvány bibliai hátterét.

A szórvány nem mai jelenség. Izráel életében már a babiloni fogsággal megkezdődött Isten népének a szórványosodása. Egy jóval későbbi időpontban, a jeruzsálemi keresztyéneket az első üldözések szórták szét, s a misszió következtében először Kisásiában, majd szerte a római birodalomban több szórványgyülekezet alakult. Akkor is és azóta is a keresztyénség mindig bizonyos értelemben szórványhelyzetben él. Ezzel a megállapítással arra is szeretnék rámutatni, hogy a szórványok létezése nem mai, hanem mindenkorai jelenség. Emberi számítás szerint szórvány mindig is lesz, amíg egyház lesz. Mint olyan, a szórvány-kérdés nincs és nem is lesz megoldva. A mi feladatunk az egyház részéről nem az, hogy ezeket megszüntessük, hanem hogy a mindenkorai szórvány-lelkiségen változtassunk, hogy megkeressük és megtartsuk azt, ami elveszőben van. A szórvány, diaszpóra etimológiája szerint: „szétszórt mag”. A szórványgondozásnak a célja, hogy ez a mag el ne sorvadjon és lehetőség szerint új magot hozzon, hogy tehát szórványaink ne halljanak ki és ne vesszenek el. Az egyházi értelmezés alapján, a szórványok külső jellegük szerint kis gyülekezetek, amelyek szervezetüket tekintve egy nagyobb gyülekezethez kapcsolódnak. Jogilag nem képeznek önálló egyházközséget, de mindenképpen teljes értékű gyülekezetek. Ugyanolyan „Krisztus-test”, mint bármely más egyház. Ha az egyház bármilyen formában elfeledkezik a szórványról, akkor egyértelműen önmagáról feledkezik meg. A szórványok külső jellegénél sokkal fontosabb a belső jellegük megvizsgálása. Ezt nevezzük a mindennapi szóhasználatban szórvány lelkületnek. Sokszor az egész szórványon, máskor csak az egyes lelkeken erőt vesz a közöny, a saját magukról való lemondás. Ez alatt értendő egyes közösségekben az anyanyelv fokozatos háttérbe szorulása is. Meglátásom szerint a vallás és az egyházak továbbra is kulcsszerepet játszanak a magyar azonosságtudat megőrzésében és ez különösen érvényes a szórványokban.

Hét kicsi lélekszámú szórványgyülekezet (Bácsföldvár, Óbecse, Szenttamás, Verbász, Torzsa, Cservenka, Kúla) lelkipásztora vagyok. A gyülekezetek sokszínűségük miatt más-más jellegzetességet hordoznak magukon. A Tisza mentén csak a reformátusság él szórványban, a többi Közép-Bácskai gyülekezetben szinte már kivétel nélkül, a felekezeti kisebbség mellett a magyarság is szórványt alkot. Néhány helyen már csak az evangélium hangzik el anyanyelvünkön. Karácsonykor az embernek elsősorban a gyermekkori karácsonyi emlékei jutnak eszébe. Itthon Feketicsen, Bácsfeketehegyen minden évben advent negyedik vasárnapján volt a karácsonyi gyermekistentisztelet, amikor zsúfolásig megtelt a templom időssel és fiatal-

lal egyaránt. Elhangzottak a karácsonyi szavaltatok, együtt énekeltünk, szerény ajándékot, édesség csomagot és fonott kalácsot kaptunk. Ez a karácsonyi kalács volt a legfinomabb a világon, még ma is érzem az ízét. Karácsony első napján szintén zsúfolásig tele templomban hallgattuk a karácsonyi örömmüzenetet. Karácsony másnapján már alábbhagyott ez az ünnepi hangulat, már csak átlagos létszámú hívő jelent meg az istentiszteleten. Akkor még élt az a szép szokás itt, hogy az emberek, az utcán is köszöntötték egymást boldog karácsonyt kívánva egymásnak. Mai kérdésünk az, hogy mi maradt meg ebből a karácsonyi élményből az ünnepi istentiszteleti alkalmon kívül? A tömbben élő hívő emberre inkább jellemző az „ünnepi keresztyénség” gyakorlása. Kezdetben nagyon nehezen szoktam hozzá, hogy a szórvány teljesen más képet mutat ebben a tekintetben. Gyülekezeteimben az ünnepi istentiszteleteket nagyjából ugyanannyian látogatják karácsonykor is, mint egy közönséges vasárnap az egyházi év ünneptelen fél évében. Számukra egyforma jelentőséggel bír, úgy a hétköznapi, mint az ünnepnap. A szórványban élő híveink helyesen élik meg az adventi várakozást is. Ők nem csupán ünnepi hangulatot várnak, hanem Isten ígéreteinek beteljesedését. Az adventi várakozásuk nem szorítkozik a karácsonyt megelőző hetekre, hanem betölti és meghatározza egész életüket. Sokszor éreztem az elmúlt években és az ideai adventi időszakban is, hogy a szórványban élő testvéreink egy szívvel és egy szájjal zengik a zsoltáros kijelentését: „Lelkünk az Urat várja, segítségünk és pajzsunk Ő.” (Zsolt 33, 20). Ebben az értelemben viszont egyértelműen pozitív hitbeli szórványlelkületről beszélhetünk.

A lelkipásztori szolgálatban a legnehezebb a decemberi hónap. Mivel ilyenkor már az egyházi év ünnepes fél évében járunk, ez határozza meg a szolgálatunkat is. Fő feladatunk az, hogy minél több helyre eljuttassuk a karácsonyi örömhírt. Lehetőség szerint ez nem kizárólag a templom falai között történik, hanem ilyenkor meglátogatjuk gyülekezetek idős és beteg tagjait is. Az általam pásztortolt gyülekezetekben régi hagyomány az, hogy az ünnepi istentisztelet után még egy időre együtt maradunk, meghallgatjuk a gyermekek karácsonyi szavaltait, szerény szeretevendégséget tartunk. Ez inkább egy családiásabb hangulat benyomását kelti, alkalom ez a személyes hangvétellő beszélgetésre is, ilyenkor megosztjuk egymással örömeinket, bánatunkat.

Karácsonyi igehirdetéseimben mindig nagy hangsúlyt fektetek Isten véghetetlen, kimondhatatlan irántunk állandóan megnyilvánuló szeretetének a kihangsúlyozására. Nevezetesen arra, hogy a karácsony ünnepének a középpontjában Jézus Krisztus áll. Ő hozza el nekünk az igazi szeretetet és békességet. Ez a legfontosabb a keresztyén ember életében és értékrendjében, és ez kellene, hogy betöltsön minden emberi szívet nem csak karácsonykor, hanem minden időben.

Végezetül a Szentírás központi gondolatával, a közismert és minden időben időszerű bibliai verssel kívánok a Fecske olvasóinak és közösségünk minden tagjának áldott, békés karácsonyi ünnepeket és boldog, örömeikben gazdag 2012-es új évet.

„Mert úgy szerette Isten e világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta, hogy valaki hiszen ő benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (Ján 3, 16)

Orosz Attila

V I S S Z A P I L L A N T Ó

AZ IZIDA HÍREI

Hatodik alkalommal került megrendezésre a Záporka vers- és prózamondó találkozó, melyet a Vajdasági Magyar versmondók Egyesülettel és a „Feketics” Művelődési egyesülettel együtt tartottunk meg. 16 iskolából és szervezetből jöttek tanulók, hogy összemérjék tudásukat. A jól sikerült megnyitó után 4 teremben folyt a verseny, a kézművesség és játék, melyet a Zabhegyező egyesület irányított. Míg a zsűri döntött, megvendégtük a gyerekeket. Az eredményhirdetés és a gálaműsor is nagy sikert hozott. Felléptek a topolyai

Tango táncsoport tagjai. Ajándékot minden fellépő kapott, mert mindenki nagyon komolyan vette a találkozót. Azonban mint mindenhol, itt is voltak jobbak. A legfiatalabbak versenyében a Szivárvány csoportban az első Lengyel Klaudia, a 2. Goda Krisztián, a 3. Boros József. A Napraforgó csoportban az első Gergely Árpád, a második Csernyák Szabolcs, a harmadik Birgés Klaudia. A középső korcsoportban, a Szivárvány csoportban az első Lebović Dragan, a második Krémer János, a harmadik Sípos Karolina és Bite Eszti. A Napraforgó cso-

portban Prodanov Krisztián kapta az első díjat. A fiatalok kategóriájában a Szivárvány csoportban az első Rostás Tamás és Gyatkó Árpád, a második Csupor Tamás és Gyatkó Henrietta, a harmadik Engi Livia és Rostás Zoltán. A napraforgó csoportban az első Boros Zsuzsanna, a második Ágoston Ferenc, a harmadik Berta Levente. Gratulálunk Nekik!

November elsejétől nagy sikert ér el a „konyhácska” és a kézműves programunk, amely a szerb állami szerencsejáték iroda DOBROTA programja keretein belül működhet. Célunk ezzel a programmal az idős és fiatal generációk közötti tartós érdekkapcsolat kialakítása, amely már régóta foglalkoztatott bennünket. Az idős emberek tisztelete, megbecsülése a téma. Közösén készülünk az ünnepekre nyugdíjasainkkal együtt. Sütünk, főzünk és természetes anyagokból képeslapokat és ajándékokat készítünk. Eddigi munkánkban Ali Piroška és István, Kollár Ilona, Szolga Etelka, Kórizs Mária vett részt. Köszönjük nekik a közreműködésért. Minden kedves nyugdíjast várunk a további műhelyekre, amennyiben

meg szeretné osztani élményeit a gyermekkoráról. Hogy ünnepelték régen az ünnepeket? Az élményeiket gyer-

mekkorukban hogyan élték át, abban a világban mikor még nem volt internet, áram. Reméljük, hogy a kezdeményezés tetszeni fog nyugdíjas olvasóinknak és a közeledésünket nem utasítsák el.

December 3-a 1992 óta a Fogyatékos Emberek Nemzetközi Napja. A világnap célja, hogy felhívja a figyelmet a betegség, baleset vagy katasztrófa következtében fogyatékosá válók problémáira. Így tettük

ezt mi is, az Izidás tagok. Világnap alkalmából december 2-án rendhagyó találkozót, fogadást tartottunk. A találkozó során a fogyatékosággal élő emberek képviselői az őket érintő aktuális kérdésekről szerettek volna elbeszélgetni az önkormányzat képviselőivel és egy újfajta együttműködés lehetőségét kívántunk volna elindítani, azonban az egész program csak a gyerekek és a fiatalok kis alkalmi műsorára szorult.

A gyerekeket és fiatalokat Kisimre Vörös Beáta és Ivanišević Dragana tanította be és gondolom, hogy a műsor tükrözte sokoldalúságukat tagjainknak. Volt szavalat, színdarab, éneklés a kézműves termékeinkből egy kiállítást is bemutatunk. Reméljük a találkozó által a fogyatékkal élőembereket közelebb hoztuk a jelenlevő képviselőknek és majd pozitívan fogja őket befolyásolni a további együttműködésben az iskolákkal, óvodákkal, sőt az esetleges törvényhozásokban is. Köszönjük az óvoda, a kishegyesi, a szekhegyi és a feketicsi iskola vezetőinek, hogy képviselői jelenlétükkel szebbé tették számunkra ezt a napot.

A fentiekben említett együttműködésről jó lenne tárgyalni, hogy milyen feladatok is várnak ránk. Azt hiszem mindannyiunknak érdemes egy kicsit elgondolkozni és végre

figyelembe venni, hogy a fogyatékosággal élő személyeket aktívan be kell vonni a különböző programokkal, a politikával kapcsolatos döntéshozatali folyamatokba, különösen az őket közvetlenül érintőekbe. Hangsúlyozni, hogy a fogyatékosággal élő személyek többsége szegénységben él, tehát meg kell vizsgálni a szegénység fogyatékosággal élő személyekre gyakorolt negatív hatását. A világnapról más szervezetek is megemlékeztek. A topolyai Sclerosis Multiplex Egyesületnél, egy sportnappal emlékeztek meg. Ezen a fontos napon mi is jelen lehettünk. Négyfős csapatunk a külai, az újvidéki, szabadkai és a házigazda csapatával mérte össze erejét. Nagyon jó volt látni, hogy milyen nagy örömmel üdvözölték egymást a régi ismerősök, na meg persze, éremmel hazajönni pedig nagyon jó érzés.

Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog újévet kívánunk minden kedves olvasónak!

P.J.

A KATICABOGÁR HÍREI

Régóta már nem adtunk jelt magunkról, de mi azért dolgoztunk és dolgozunk.

A nyáron mindenki pihent és azon gondolkozott milyen jó aktivitásokat szervezzünk. Újult erővel fogtunk hozzá a munkához. Volt egy használt ruha gyűjtési és annak kiosztásával foglalkozó akciónk. Itt kaptunk sok-sok szép gyermekruhát, paplant, párnát, aminek meg is örültünk és köszönettel is tartozunk minden adakozónak.

Nagyon szép napot töltöttünk Dunaszentgyörgyi barátainknál, ahol egy testvérszerződést is kötöttünk, ami a tagságot további munkára sarkalja.

A kishegyesi KINCSE nagycsaládosok egyesülete palacsintasütő versenyén is nagyon jól szórakoztunk, miközben a kinézet, íz és gyorsaság területen elnyertük a harmadik díjat. Ez év végére terveztük, hogy kézműves foglalkozásainkból egy kis „zsebpénzt” keressünk, amit a helyi alkalmi ünnepeken, karácsonyi vásáron látnak

sütéssel szoktuk megvalósítani. A helyi közösség megajándékozott bennünket egy lángosütő tálal, ami megkönnyíti munkákat. Köszönjük. Szeretnénk még egy meleg helyiséget is klub szobának, ahol a tagság összejönne és kézművességi akcióit csinálhatná.

Boldogan jelentem, hogy a sok noszogatás a tagság felé nem volt hiábavaló, mivel munkásságunknak köszönve bekerültünk a Vajdasági családgondozási programba. Így tudunk támogatást nyújtani 10-11 családnak, akik

legjobban rászorultak erre a segélyre. Bízunk benne, hogy a jövőben még több rászoruló tudunk segíteni. Ehhez csak a nagycsaládosok akaratára és hozzáállására van szükség. Nem pénzbeli hozzájárulásról van szó, hanem az akciókban való részvételre, jókedvre, ötletekre, önzetlen munkára van szükség, hogy minél nagyobb legyen e közös családja.

P.E.

A HELYI KÖZÖSSÉG HÍREI

Mivel a novemberi hónap időjárása megfelelőnek bizonyult a kinti munkálatok végzésére, igyekeztünk ezt a lehetőséget maximálisan kihasználni. Sor került településünk különféle jelző, figyelmeztető, informáló tábláinak a visszahelyezésére, újrafestésére, valamint a különböző okok miatt csupaszon „díszelgő” oszlopok is visszakapták a megfelelő jeleket és bízunk benne, hogy huzamosabb ideig nem lesz szükség hasonló beavatkozásra és tiszteletben tartjuk a közlekedési jeleinket és rendeltetéseiket.

Ennek keretében egy hirdető táblát is felállítottunk az „Elra” vegyeskereskedés előtt és közös megbeszélés alapján a bolttulajdonos, Szakács János koordinálja majd

az üzemelését (ugyanis zárral működik).

Falunk térképének felújításán is megtettük az első lépéseket, ugyanis az időjárási viszonyok megviselték, különböző tényezők hatására a papír elváltozott, valamint újulások is történtek falunkban, ezért az új térkép összeállítására már folyamatban van és ezzel párhuzamosan egy díszjárda lerakására is sor került, ami a térképhez vezet. Befejezték munkálataikat a szabadkai Történelmi Archivum szakemberei a Helyi Községünkben. A hosszú évtizedek alatt felgyülemlett dokumentumokat három hónapon keresztül válogatták és az erre vonatkozó törvények alapján rendszerezték, ezzel biztosítva az egyszerű és gyors ügyintézt.

Juhász A.

A NYUGDÍJAS EGYESÜLET HÍREI

Akárhogy is minden a feje tetejére is állt ebben a mai világban, akkor is, akik annyi dolgot már megcsináltak és eredményesen befejeztünk, nem hagyjuk magunkat és még most is, mint nyugdíjasok, állandóan tevékenykedünk.

Ha már minden pénzbe kerül, valakinek még túl sokba is, mégis sikerült összekötni kellemest a haszonnal és óriási szervezési erőfeszítések árán sikerült megszervezni és véghezvinni egy gyönyörű kirándulást Prolom banjába.

Tudni kell, hogy ez a fürdő dél Szerbiában, a Radan hegység északi részén, tőlünk 430 km-re helyezkedik el. Gyönyörű, szinte érintetlen természet ölében. Pihenésre vágyóknak elengedetlen alkalom volt ez a lehetőség.

Nem csak pihentünk, hanem a legtöbb egészségügyi programot is kipróbáltuk, mivel a fürdőszoba csapjain is gyógyvíz folyt, így teljesen felfrissülve, újjá születve jöttünk haza a 8 napos program után. A medencékben és a rehabilitációs központ többi részében mindenki problémája többé-kevésbé megszűnt.

Ez mellett olyan volt a teljes ellátás, hogy az előfizetésbe beletartozott a bőséges svédasztal mellett a fürdőköpeny, hajszárító, finom higiéniai szerek használata is.

Bejártuk a környéket, megtekintettük az Újkor 7 csodája közé tartozó Đavolja Varoš is. Itt 202 csodálatos földfigura áll, amit az idő alakított ki az erősen savas kémhatású ásványokban gazdag talajból. Csodálatos, ha tehetik látogassák meg. Voltunk még Lukovska banjában is, ami a Kopaonik hegység lejtőin 681 méter tengerszint feletti magasságával az egyik leghatékonyabb légfürdő. Ez mellett bebarangoltuk a környéket és köszönve az idei gyönyörű őszi időnek, hiszem, hogy a legszebb „tájképeket” láttuk életünkben.

A húsztágú kiscsapat olyan jól érezte magát, hogy már hazafelé fogadkoztak, hogy jövőre is szerveznek egy ilyen gyönyörű kirándulást.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

A nyugdíjasok egyesülete mindenkinek teljes szívből köszöni a Kishegyes KKT és Végrehajtó tanácsának, hogy az Ő nevükben profi pályázaton nyertek egy számítógépet faxos nyomtatóval, ami ezentúl sokban megkönnyíti az egyesület adminisztratív munkáját.

B.CS./Sz.E.

Kozma Lajos Könyvtár

November 18-án Halmosi Varga Józseftől, a veregyházi Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár igazgatójától és Nagy József Attilától, a Gazdasági Műszaki Ellátó Szervezet igazgatójától megkaptuk az ajándékkönyveket, melyeket a Kölcsey Ferenc Alapítvány „Testvérekönyvtár” programjának nyerteseként vásároltak részünkre.

A pályázaton nyert 100.000 forintot a helyi önkormányzat is megtoldotta 100.000 forinttal, és a könyvtár többes példányaiból is hoztak nekünk több mint négyszázat. Az ajándékkönyveket, melyeket az olvasók kívánsága alapján válogattunk össze, mindenkinek köszönjük!

A vendégeket Pál Károly, a községi képviselő-testület elnöke és Bojtos Béla, a Helyi Közösség tanácsának az elnöke fogadta.

Egy éve is Hegyesen Mártonoztunk

Idén sem „érkezett fehér lovon Márton”. A végén megszokjuk a hosszára nyúló, langyosan télfelforduló őszutókat. Nem rossz dolog sokáig rövid ujjú ingben mászkálni az udvaron, de az idén olyannyira kevés csapadék hullott a földjeinkre, hogy az már a tudományos-fantasztikum témáját feszegeti. Szóval egy ilyen aszályos helyzetben nem is marad számunkra más hátra, mint bevonulni a meleg szobába és ízlelni a letisztult, újbórrá alakult szőlőlevet.

Ebben a gazdag íz világban barangolva elménkbe hasít a fránya gondolat, hogy a legutóbbi népszámlálás szerint még mindig rosszul gazdálkodunk a szaporulatunkkal. Kismamák pedig vannak, ezek szerint nem ők okozzák a szaporulati hanyatlást, viszont hiányolják a gyermekorvosi szakszolgáltatásokat. A képzetettebbjeink valószínűleg nem a gyermekorvos hiány végett léptek le tőlünk angolosan, hanem a munkavállalás lehetősége az, ami szintén hiánycikk errefelé. Hiába álmodott jó nagyot induláskor a Gazdakör, az elképzelés megvalósítására már képtelennek bizonyult a vezetés. Egyszer majd csak bele-tanulunk, de az lenne igazából a jó, ha ez előadásnak akadna közönsége is.

Ami a borászokat illeti, Hegyesen lett a hordó meglovagolva. A tartományi, a kishegyesi előljárásság és az egyház szívélyes támogatásával, november 12-én emlékezett meg a **Bácskai Szent György Borrend** az új borok és az új libák kóstolásának legmegfelelőbb időpontjáról. Márton nap tulajdonképpen a tél kezdete valamint a paraszti munkák befejezésének időpontja. A cselédek ilyenkor kapták meg évi bérüket és hozzá egy libát. Ezen felül november elejére a must borrá alakulása fejeződik be. Ideje van nekifogni az új hordók kidugaszolásához is. Az egybeesés nem a véletlen műve. Meg is fér békésen egymás mellett Márton napon a ropogós libasült és az illatos újbór. Persze egyébként is.

A névadó Márton egy római tribunus fiaként 316-ban látott napvilágot, majd fiatalon, már 18 éves korában a légió katonája lett. A délceg katona a kereszténységet hivatalosan bevezető **Constantinus** császár hadaiban szolgált. Egyszer Márton Amiens város kapujában egy éhező, fagyorgó koldust pillantott meg és ráadta a köpenyét, hogy a koldus meg ne fagyjon. Márton vitéz elhatározta, hogy ezentúl a nép felé fordul, a szegényeket, az árvákat valamint a gyermekeket fogja védelmezni. Vándorlásai során sok barátot szerzett s mindenki szerette őt. A nagyobb borteremő vidékeken az Új bor védőszentjeként is tisztelik.

Az egybegyűlték egyetértettek, hogy a szőlőskertjeinkből az idén a tavalyi évet meghazudtoló módon, ismét jó minőségű borok származnak. Így van ez jól: egyszer fenn - egyszer lenn, csak legyen mivel rózsaszínesíteni a világot.

Ferenc atya által megáldott borokat jóízűen kortyolgatta a sült mellé a borbarát, lovag társaság.

Az összejövetelen részt vett a *Tartományi Mezőgazdasági, Erdészeti és Vízgazdálkodási titkárság* kiküldöttje, aki elmondta, hogy az előttünk álló időszakra vonatkozóan milyen támogatásokra számíthatunk és hova tudunk fordulni szükség esetén. A vidékünk a jelen pillanatban a tanyasi- a bor- és az etnoturizmus fejlesztés körzetében lelhet támogatást. Néhány érdeklődő számára lehetővé vált, hogy személyesen tárgyaljon a lehetőségekről. A támogatások iránt érdeklődést mutatott a kishegyesi vadászegyesület is, mert a Vadászotthon keretén belül megvalósításra vár még egy konyharészleg felépítése.

Dr. Csengeri Attila, a Tartományi Egészségügyi titkár, mint az egyesület rendes tagja jelent meg a Márton napi összejövetelen, de természetesen éltünk az alkalommal és rákérdeztünk, hogy mi a helyzet a feketicsi Egészségház tatarozásának ügye körül. A titkár úr elmondta, hogy a Tartományi kormány már áldását adta az építkezési munkálatok beindítására és rövid időn belül a szükséges anyagiakat is átutalja, hogy beinduljanak a munkálatok és tavaszra megnyíljanak a felújított rendelők.

Lényegesnek mondható, hogy szép, tiszta és világos helységek fogadják korhatár nélkül az orvosi ellátásra szorulókat, a kismamákat, akár a csöppségeinket, mert első az egészség, a többi majd követi azt valahogyan. Tanuljuk meg tisztelni és óvjuk nagy szeretettel ezt az ajándékot, mert ebben a mostoha világban sokáig kell majd várakozni egy hasonló alkalomra, amikor a fogyatkozó közösségünknek asztalára kerülhet a következő, életeket megmentő emberség csomag.

Márton vitézről a történelem lapjai úgy emlékeznek meg, mint aki a legnagyobb külső és belső szorongásban is a testvérek szeretetét tette meg élete mércéjévé.

A mindennapjainkban hiánycikknek számít az olyan esemény, melyből az ellenszolgáltatás igénye nélkül árad a szeretet, ám az is megeshet, hogy néhanapján esetleg tévedünk, mert az emberi dolog...

Tóth János

HARC AZ AIDS ELLEN

A község három iskolájában egy érdekes és értékes kis csapat jelent meg az AIDS elleni harc világnapján december elsején, az Egyesült Régiók fiataljai, FAJFERITY DENIS és CSABAI CSABA személyében. Őket SINKOVITS ERZSÉBET a községi Egyesült Régiók megbízott elnöke az akció koordinátora kísérte el dr. Nyírádi fiatal orvossal. A doktor Úr, ki, mint fiatal leendőbeli gyermekgyógyász specialista, a szíven viseli a fiatalok sorsát, szívesen segítette a fiatal demonstrátorokat egy rövid szakelőadással és egy játékos tolerancia teszttel. A nyolcadikos diákok voltak a célközönség, kik figyelemmel és megfelelő komolysággal hallgatták az előadást, és

még a témakörbe megszervezett tudásfelmérő anonim kérdőíveket is kitöltötték.

Az igazgató, Bojtos Béla, is elégedetten fogadta ezen együttműködést, mivel tudjuk e veszélyes kór évente több millió áldozatot vesz, pedig, mivel még nincs ellene gyógyszer, csakis megelőzéssel lehet kikerülni. Ez mellett, még a már megbetegedettekkel szembeni toleranciáról is említést tett a doktor Úr.

Bízunk benne, hogy ilyen és más hasonló előadások segítik megelőzni a már sok helyen olyan fájdalmas tragédiát okozó kór megelőzését.

Önkéntes Véradók Egyesülete Kishegyes Község

GYERMEKEINKÉRT

Az Egészségház feketicsi épületének felújítása

Kishegyes község Önkéntes Véradói Egyesülete kezdeményezésére, miután folyó év márciusában mintegy 800 feketicsi lakos aláírásával támogatta az Egészségház feketicsi épületének felújítására vonatkozó követelését, megfelelő felszerelését az általános és szakrendeletek biztosítása céljából, ezennel értesíti Feketecs polgárait, hogy a Tartományi egészségügyi titkársága 1.200.000,00 din pénzüsszeget, valamint ugyanennyi értékű építkezési anyagot biztosított erre a célra és ezáltal megkezdődhet az épület felújítása!

KÍVÁNUNK EZENNEL MINDENKINEK
KELLEMES ÜNNEPET, ERŐT ÉS
EGÉSZSÉGET AZ ÚJ ESZTENDŐBEN!

A MELLRÁKSZŰRŐ VIZSGÁLATOK FOLYTATÁSA

Miután a Tartomány egészségügyi titkársága megfelelő pénzüsszeggel támogatni tudja a februárban beindított mellrákszűrő vizsgálatok folytatását így november és december folyamán ismét megszervezzük azokat!

Tisztelt Bácsfeketehegyiek-Feketicsiek

A közeljövőben, jövő év márciusában egy újabb könyv megjelenése van kilátásba a Forum nyomda közreműködésével. Egy gazdag **fényképalbum**, mely a mi falunk múltját idézi.

A megjelenő könyvbe szeretnénk olyan közérdekű képeket tenni, amelyek a falunk múltját-jelenét ábrázolják: jeles személyeket, közérdekű világi és egyházi eseményeket, képeslapokat. Képeket ünnepségekről, mezőgazdasági munkálatokról, iparosságról, építkezésekről, közvilágításról, kocsmákról, lakodalmakról, első és második világháborúról, a világháború utáni szocialista felemelkedésről, újonnan alakuló szövetkezetekről, Antilopról, sporteseményekről, művelődési életről...

A megjelenő könyv egyediségét, gazdagságát újabb, eddig meg nem jelentett fényképek tudnák fokozni. *Kérünk minden kedves olvasót, amennyiben tudna segíteni és birtokában vannak ilyen jellegű fényképek, szívesen vennénk.* Természetesen nem örökre, a mai technikának köszönhetően, a fényképeket a másolás után azonnal visszaszolgáltatjuk. A képekről az adatokat, a hozzá fűződő mesét feljegyezzük, feledésbe ne merüljön.

Hálás köszönettel várjuk a képeket:

Kórizs József, gyógyszerész az állami patikából

Sárközi Ottilia, a Bio-Farmer mezőgazd.patikában

Elektronikus formában pedig a következő e-mail címekre tudják elküldeni: istvans@yunord.net, jkorizs@gmail.com

SZILÁRD ÚT A SZEMÉTTLEPIG

Az idősebb olvasók még emlékeznek arra, hogy a falunknak nem volt szeméttlerakója, mert nem lebomló szemetünk volt. A 70-es években megkezdtek mások és a saját kútjainkba dobálni a nem lebomló szemetet, majd csakhamar kiderült, kevés a kút!

A Szenttamás felé vezető úton ekkorra már rég nem működött a téglagyár, így megkezdtek annak területét töltögetni, igen szorgalmasan. A szemét meg csak gyűlt és gyűlt.

A gyorsan fejlődő közlekedés, autótutat követelt, amely falunk határában, a mi szeméttlepeünknel metszi a régi nemzetközi utat, így a szeméttlepeünk eltűnt.

Mivel az útépités rengeteg homokot is igényel, nálunk pedig volt megfelelő, az útászok hatalmas gödröt ástak. A munkálatok leállításával a gödrünket elkezdtek betölteni a hatalmas mennyiségű hulladékunkkal, csakhogy eső és sár esetén szinte lehetetlen volt megközelíteni.

Az idén sikerült a becsei út egy részének kikövezése, így már jobban megközelíthető, de még mindig sok a földút.

A Helyi Község sok más pályázat mellett, újból, sikeresen pályázott a Tartományi Mezőgazdasági Erdészeti és Vízgazdálkodási Titkárságnál pénzeszközökre, hogy befejezhessük az utat a szeméttlepeünkig.

Ez a nyertes pályázat lehetővé teszi a polgárok számára, hogy több évtizedes kínlóadás és zsörtölődés után könnyen és kulturáltan megszabadulhatunk az eldobálnivalótól. Már nem kell körülnézni az út mellett, amikor pókerarccal az árokba dobjuk a zsákokat, zsákokat.

Bojtos B.

TÜSKÉK

Sajnos nagyon sokan megnézik, hogy a főutcán a már gyönyörűen megnőtt két fenyőfa hova lett, miért lettek egy sávban kiirtva a rózsák, miért lett eltávolítva a fűszőnyeg. Biztos bejáratot akarnak létesíteni az üzleteikhez. Ez mind szép és jó lenne, de főleg nem így, és nem ott mivel ott egy forgalmas gyalogátkelő is van a közelbe, ahol az épen ott parkoló járművek takarnák el a kilátást. Még hozzá balról, ahonnan az autók jönnek és így kilépve az útra egyből megtörténik a baj. Vagy nálunk ki bánja, hogy mi történik a gyalog közlekedő polgártársainkkal?

Ez mellett ott már megkezdődik a felfestett teltvonal, ami azt jelenti, hogy megállni tilos, de ez le is kophat, de a kevesebb, mint 10 méter az talán csak nem tűnik el. Amúgy parkoló van a közeli utcában, de a túloldalon is. Ha ez engedéllyel történik, ki adta meg ilyen felelőtlenül az engedélyt?

Ámuló és felháborodott polgár

MONTENEGRÓ ADRIÁJA

November 22-én Budva a településük napját ünnepelte. A községünk delegációjában e sorok írója is helyet kapott. Örültem is neki, hogy legalább így én is újból meglátom a tengert, amire már szinte csak a meséből emlékszek, gondolom ezzel így vagyunk többen is.

Igen színes, változatos és költséges programokkal ünnepelték meg ezt a szép napot, amelyen rajtunk kívül részt vettek Ohrid, Ujvidék, Belgrád, Szarajevó és Rovinj képviselői is.

A polgármester fogadásán, több fontos téma mellett, megegyezés született egy szoros Budva-Kishegyes Községek gazdasági és kulturális együttműködéséről.

A bácsfeketehegyiek számára külön jelentős, hogy az iskolánk diákjai közül egy csoport 2012 júniusa folyamán Budva város vendége lesz, egy 7 napos nyaraláson.

Örülök, hogy lesznek diákok, akik a tengert látják is, nem csak a földrajz órákon tanultakat kell elképzelniük, meg azt is megállapíthatják, hogy kék és valóban sós a tenger.

Bojtos B.

ÉRTESÍTÉS

Szeretettel várunk mindenkit december 17-én szombat este 18 órai kezdettel, karácsonyi és egyben évzáró színházi előadásunkra.

*Bácsfeketehegyi Művelődési
Egyesület*

INGYENES APRÓHÍRDETÉS

Morovikai házamat eladnám vagy
elcserélném Feketicsiért.
Tel.: 062/59-55-87

Felhívjuk kedves olvasóink figyelmét, hogy ismét módjukban áll apróhirdetéseiket ingyenesen megjelentetni a Fecskében. Szóval, ha eladnának valamit, netán megvételre keresnek valamit, esetleg csak a figyelmet szeretnék felhívni valamire, a megfogalmazott szöveget az elérhetőségükkel feltüntetve dobják be a „Fecske” postaládájába a Helyi közösség udvarán (Testvériség utca 30.) Továbbra is várjuk írásait, receptjeiket a:

feketicsifecske@gmail.com címre

Aki nem rendelkezik Internet kapcsolattal az, az írását a fent említett postaládába dobhatja bele.

AZ IPARI PARK KIALAKULÁSA KÉPEKBEN

A terület 2004-ben

A terület 2004-ben

A kút fúrása 2008-ban

Áramkábel lefektetése 2009-ben

Malom út rendbetétele 2010-ben

A kútház befejezése 2010-ben

Körforgalom 2011-ben

Körforgalom 2011-ben

Európai út 2011-ben

Európai út és Júlia malom 2011-ben

Júlia malom 2011-ben

Mellékutak kikövezése 2011-ben

AKKOR GONDOLKOZZUNK...?

KRÍZIS VAN, JAJ DE JÓ!

Na, ugye, ez már túlzás? Nem. Először is talán nézzük meg mi is az a krízis.

Ez bizony úgy egyszerűen az, amikor valami nem, vagy, ha nagyobb a baj, akkor semmi sem szuperál, stimmel. Tehát nyakig a bajban vagyunk. Mondtam ezzel valami újat, amit eddig senki sem tudott? Nem, de, és ez az a valami, amiért megírom e cikket, mert, hogy nem sablonosan, vagyis nem, úgy, mint a nagyokosok akarok hozzászólni/állni a témához.

Miért?

Egyszerűen, csak azért, mert éppen Ők a nagyokosok azok, akik azt magyarázzák, hogy ennek így kell lenni, mert Ők tudják, hogy nekünk mi a jó, majd megoldják ezt a krízist, és addig hallgassunk, ne zavarjuk Őket a megoldás munkálataiban. És mi az eredmény? A megszokott. A nagy semmi, legalábbis nekünk a közönséges kisembereknek, csak ha nem, tovább romlik a helyzet, és mi, mint a vágóhídra vonszolt jószág tovább hallgatunk. Sajnos mivel, hogy csak emberek vagyunk, így ránk nem vonatkoznak az EU kompatibilis állatölési törvények, vagyis a jog, hogy humánus körülmények közötti élet után, ugyanígy távozzunk az élők sorából. Magunkra vagyunk hagyva, hogy úgy távozzunk az élők soraiból, ahogy az anyagi lehetőségeink megengedik. Ezért, sokan azt hiszik, hogy viccelek, ha azt mondom, pedig fájón komolyan gondolom, hogy inkább szeretnék ketrecben nevelt és zárt tojóttyúk lenni, mert annak az élete is „emberibb” mint ma a munkavállaló, vagy attól is tragikusabb munkanélküli többségnek. Csak a nagyokosoknak jó, de én humánusan megkérdem, hogy meddig, mert, ha nem tudják uralni ezt a krízishelyzetet, akkor bizony nekik sem lesz már jó, de akkor ki fog sopánkodni a sorsuk felett?

Hogy is jutottunk el idáig?

Valahogy úgy, hogy nem tudtuk megbecsülni, azt, amit kaptunk, hogy ne olyanok legyünk, mint az állatok, vagy rosszabb esetben, mint a csak egyszerűen vegetáló növények, a tudatot, amit tulajdonképpen azért is kaptuk a teremtsünkör, hogy jobba szebbé, könnyebbé és boldogabbá tegyük evilági életünket. Sokan rájöttek, arra, hogy van egy „könnyebb” út is ebben a világban, igaz az nem olyan biztos, mint a „nehéz” út, de úgy gondolják, hogy most letérnek róla, és ha jobbra fordul sorsuk, majd visszatérnek a „nehezebb” de a becsületesség és emberség szerinti útra. Sajnos kevesen is fogadják meg, a visszatérést, de a gyakorlatban senki sem teszi meg. Miért is tenné meg, ha semmilyen számonkérés nincs, vagyis nem, hogy felelni kellene tetteiért, de inkább ŐK azok, akik a hatalmat fogják képviselni, vagyis maguk lelesznek a hatalom. Maguknak, magukhoz szabott törvényekkel irányítják magukhoz az anyagi javakat, magukat istenként imádatják. Igen ez a mai piacorientált neoliberalizmus. Igen ám, de a piacot az Ő pénzük irányítja, így semmilyen jogi és erkölcsi felelősség nem kötelezi őket, hogy feleljenek a kicsit sem etikai szerződéseik következményeire. Ez a valóság.

Ennek a valóságnak az eredménye a mai krízis, ami nem csak egy pénzügyi-gazdasági, de főleg erkölcsi rendszerek válsága. Ennyi bevezetőre volt szükség, hogy áttérhessek arra, hogy mi is ebben akkor a jó.

Először is, mivel tudom, hogy nem én vagyok az, aki tutit tudja, figyelek másokat is, akiknek a véleményére adok, mivel, hogy az eddigi tapasztalataim alapján nem csak simán azért beszélnek a TV-ben, mert feltűnési mániában szenvednek, nagy pénz

kapnak érte, vagy csak úgy heccből, hogy a másikat ellentmondjanak és megzavarják a közönséget, hanem őszintén a jót szolgálják. Ilyen Kiss Ulrich jezsuita atya, kivel a Hír TV Civilkaszinó című műsorában találkozhat a kedves néző, és meghallhatja okos, ésszerű okfejtéseit az élet problémáival kapcsolatban. Nem ad megoldást, de valahogy mindig ad egy irányt a gondolkodáshoz, ami a bajok megoldásában nagyon sokat segíthet. Az Ő szájából hangzott el többek között a fenti cím is. Meg is magyarázta: tulajdonképpen minden igazi nagy krízis utáni változások (igaziak és őszinték) vezettek a világ legjelentősebb fejlődési szakaszaihoz, mint a reneszánsz és a felvilágosodás korszaka.

Most egy úgy nevezett bársonyos világháború korszakát éljük, ahol a kisebbségi pénzmágnások, nem csak a pénztelenek, de egymás ellen is ádáz harcokat folytatnak, aminek mindig a gyengébb helyzetben levők isszák meg a levét. Valahogy mi sohasem voltunk, vagyunk előnyösebb helyzetben. Na, ez a krízisnek a lényege, és ezért kell megváltoznia a világnak.

Igen méghozzá az alapoktól kezdve, vagyis az egész rendszernek, ha egyáltalán akarunk, még a jövőnkéről beszélni, gondolni, hogy mindenkinek egyenlő esélye legyen az emberhez méltó életre, amiben nem mindenki dűsgazdagként, de nem is éhhalál határán sínylődként kell elképzelnünk. Valahol e két véglet között. Nem a manna kell, hogy hulljon a szánkba, de kell, hogy legyen munkalehetőség, és annak az eredményeként kapott béréből, az ember tisztességesen megélhessen.

Azt mondják, hogy 2012-ben lesz a világ vége, de sajnos miránk ez Szerbiában élőkre nem vonatkozik, mivel egy-két évtizeddel le vagyunk maradva a világtól, így sajnos ez a lehetőség a krízis megoldására ránk nem vonatkozik. Azért van mégis egy jó hírem, a kormányunknak, vagyis a vezetőségünknek valahogy tudomására jutott, hogy nálunk krízis van. Miért jó ez a hír? Tulajdonképpen azért, mert megígérték, hogy foglalkozni fognak vele. Most már biztos nem érti a kedves olvasó, hogy a végek végén mi ebben mégis a jó? Az, hogy amihez ennek az országnak vezetősége eddig hozzányúlt, az mindig tönkrement. Értik már? Ez vár a krízisre is. Elég a szilveszteri kabaré illúziójából, fordítsam komolyra a szót.

Jövőre választások lesznek. Esélyünk van sorsunk fölött dönteni, vagyis azt jobbra (nem irány, hanem minőség) fordíthatjuk. Eddig mindig valamiben, valakikben bízunk. Megmagyarázták, hogy majd jobb lesz a sorsunk. Lehet, hogy nem miattuk, de sorsunk nem javult. Lehet, hogy azért mert mindent próbálkoztak megváltoztatni, törvényeket, intézményeket, utca és helységneveket, de a rendszer nem változott. Megmaradt egy olyan egyenlőség, mármint aminek a demokrácia alapjának kellene, hogy legyen, ahol léteznek egyenlőbbek, akikre nem érvényesek a törvények, de még a Tízparancsolat sem. Megmaradt az Átkosból, pont a legátkosabb része a rendszernek. Ha lesznek, olyan jelöltek, akik a rendszert akarják megváltoztatni, szerintem, azoknak kellene majd esélyt adnunk a következő választásokon. Talán ha esélye lesz a változásoknak a rendszer alapjaitól kezdve, talán akkor kívánhatunk majd csak jövőre egy boldog eredményes gazdag új, esztendő. Addig, pedig gondolkodjunk, már nem rólunk van szó, hanem a jövőről, mert közel van az ítélet napja.

VERSmondók, VERSmondókkal, VERSmondóknak tették, a VERSért!

Lassan ismét egy új év homokszemei kerülnek az új homokórába. Újraindul az egész folyamat, előről, kezdődik minden, mégis kicsit más. Új reményeket táplálunk a dolgok, rendezvények iránt. „Talán 2012-ben ez meg az jobban fog sikerülni, mint az idén...” Valójában egy eléggé termékeny évet zárhatunk magunk mögött - gondolok itt a versmondókra -.

Kezdjük csak az elején:

A **III. „Falusi Krónika” Országos és Határon túli Vers- és Prózamondó Találkozó** vajdasági elődöntőjét február 19-én szerveztük meg. A zsűri a 39 versenyzőből 18-at velt érdemesnek arra, hogy a május elején megrendezett keszthelyi döntőn megjelenjen és elmondjon egy verset illetve prózát, mely valami formában kapcsolódik a falusi élethez. Ez a mondat már lassan közhelyesen hangzik, de ez az igazság, hogy a vajdaságiak már megint taroltak. 6-an érdemeltük ki a „Kiváló Krónikás” címet (ezen a versenyen nincsenek helyezettek). A másik dolog, amiért megérte elmenni, hogy egy feledhetetlen élmény marad mindenkinek.

A versmondás és vers felkészítés gyakorlati kérdéseit feszegető **Pedagógusképzésen** tizenhat Óbecse-községbeli pedagógus vett részt, a márciusi hétvégék során. A három találkozás során drámajátékok, légzés- és artikulációs gyakorlatok mellett a gyakorlati versfelkészítésbe is belelálthattak a résztvevők. Folyamatosan kérdezhettek és a foglalkozás vezetőikkel együtt igyekeztek megválaszolni a kérdéseket. A képzést Molnár Krekity Olga, Fekete Ágnes és Hajvert Ákos vezették.

Március 26-án került megrendezésre a **XXI. „Anyám Fekete Rózsa” Magyar Nyelvű Nemzetközi Vers- és Prózamondó Találkozó** vajdasági elődöntője, 14-en jutottak el a veresegyházi országos elődöntőbe, majd 5-en a mindent eldöntő döntőbe: Horváth Ákos (Zentagunaras), Morotvánszki Nikoletta (Nagykikinda), Dávid Ilona (Magyarokanizsa), Kőműves Noémi (Kishegyes), Csikos Dániel (Torda). Közülük is Morotvánszki Nikoletta első lett gyermek kategóriában, Horváth Ákos pedig második az ifjúsági kategóriában.

Az **Arcok üveg mögött** elnevezésű versmondó versenyt április 9-én szerveztük meg, második alkalommal. Nagyon szeretnénk, hogy ez a verseny is elnyerje a „tradicionális” címet, mivel ez egy igen érdekes és izgalmas esemény. Itt mindössze egy verset illetve prózát kell elmondani, viszont nem a magyar irodalomból, hanem mindig más, az idén például a német költészetből szemezgethettek a versmondók. *Első díjasok:* Kovács Dorina (alsós korosztály-AK-, Törökkanizsa), Ficze Árpád (felsős korosztály-FK-, Bácsfeketehégy), Rókus Zoltán (középiskolás korosztály-KK-, Óbecse). *Második díjasok:*

Kecsenovics Kitti (AK, Csantavér), Csoma Balázs (FK, Bácsfeketehégy), Farkas Beatrix és Szarka Ákos (KK, Bácsfeketehégy). *Harmadik díjas:* Bede Anett (AK, Bácsfeketehégy). *Különdíjas:* Vásárhelyi Viktória (AK, Kishegyes).

Eljött a nyár, és ha nyár, akkor **Szép Szó Tábor!** Mint mindig, az idén is rengeteg probléma merült fel a megszervezésével kapcsolatban. Ám mint minden évben, az idén is minden probléma megoldódott, köszönve a támogatóknak és a szervezők kitartó munkájának. A 23. Szép Szó Táborban négy csoportban folyt az oktatás és szerintem ez egy igen jó megoldás volt, mivel így a csoportvezetők sokkal jobban oda tudtak figyelni egyes problémákra, és kicsiszolták azokat. Mondanom sem kell, hogy a csoportok is sokkal jobban összeforrtak és a munka is sokkal könnyebb volt így.

A nagycsoportban ugyan csak hatan voltunk, de egy nagyon izgalmas versösszeállítást hoztunk létre, kortárs művekből. Úgy döntöttünk, hogy bemutatjuk az október 13-16-ig, Budapesten megrendezésre került **Kaleidoszkóp VersFesztiválon**. A Kaleidoszkópról különdíjat hoztunk haza, mely 80000 Ft értékű könyvcsoomagot rejtett maga mögött.

Eljött a november, a **Dudás Kálmán Nemzeti Vers- és Prózamondó Találkozó** hava. Immáron XV. Alkalommal került megszervezésre és igen nagy sikert aratott. *Gyermek kategóriában:* 1.- Kovács Dorina (Törökkanizsa), 2.- Baj Bianka (Nagykanizsa), 3.- Molnár Anna (Bácsfeketehégy) és Molnár B. Bernadett (Nagykanizsa), *Különdíjas:* Török Gabriella (Bácsfeketehégy) lett. *Ifjúsági kategóriában:* 2.- Kőműves Noémi (Kishegyes) és Rókus Zoltán (Óbecse), 3.- Farkas Beatrix (Bácsfeketehégy), *Különdíjas:* Ficze Árpád (Bácsfeketehégy) lett. *Felnőtt kategóriában:* *Különdíjas:* Molnár G. Ildikó (Topolya-Szeged) lett. A *Dudás Kálmán díj* pedig Tóth Pétert (Kunszentmiklós) illette meg. Hajvert Ákos (a VMVE-nek elnöke) így fogalmazott: „Nagyon örülünk, hogy az idén ilyen sokan eljöttek megünnepelni a VERS karácsonyát!”

Valóban, az egész rendezvény ideje alatt az embernek egy olyan furcsa érzés csiklandozta a gyomrát, mint amit a legszentebb ünnepünkön érzünk. Befejezve a VMVE éves munkájának összefoglalóját, remélem, hogy még nagyon sok alkalommal fog eltölteni bennünket ilyen és ehhez hasonló felemelő érzés.

Szarka Ákos

Másnap

Bogdán József Másnap c. könyvének ünnepélyes bemutatóját december elsején tartották meg a bácsfeketehegyi Kozma Lajos Könyvtárban. Az irodalmi est bevezetéseképp Németh Ferenc, a Forum Könyvkiadó Intézet igazgatója a következőképp méltatta a szerző 9. verseskötetét: "A kiadvány az aznapról a másnapra mutat, mondhatnánk múltat taglaló, de jövőre irányuló könyvet vehetünk a kezünkbe. Tartalmában átfogó összegzés a szerző költészetéről. Lírájában az elnéptelenedő, kiöregedő bánáti falvak mindennapjaival foglalkozik, tágabb társadalmi problémáknak is hangot ad, de személyes családi élményeit is megszólaltatja. Olvasói azért tudnak oly könnyen azonosulni lírájával, mert úgy élik meg, hogy helyettük, érdekükben fogalmaz meg dolgokat. Méghozzá úgy, hogy lírájának mon-

Csak a másnapok ne lennének, amikor igyekszel feljeleníteni magad, és szeretnéd mindörökre kigumizni áruba bocsátott arcodat.

Csak az aznapok ne lennének - óvatosan lépdelsz, mint egy jégtöltésen, belső jégverésben, és észrevétlenül nagykorúvá vedlik benned Júdás.

danivalóját, üzenetét az olvasó egyértelműen magáénak vallja." Bogdán József plébánossal Tóth Livia a Hét Nap hetilap újságírója beszélgetett. A falusi krónikás - ahogyan a szerző nevezi magát - elmondta az irodalomkedvelőknek, hogy a Másnap c. versében az emberi és szűkebb értelemben a saját lelkiismeretéről ír. "Az életben sokszor megtapasztaltam, hogy ha az ember nem a kijelölt úton jár, vagy ha nem szeretetből cselekszik, akkor a reggeli ébredés nagyon nehéz. Mert mar belülről a lelkiismeret, és ezért írtam e sort, hogy csak a másnapok ne lennének. Hiszen a lelkiismeretünk az-az iránytű, ami mutatja az utat mindennapi életünkben." A könyvbemutatón Kónya Sándor versénekklő előadásában hallhatták a plébános szerzeményeit a megjelen-

sza

Község napja 2011-ben

Immár ötvenkettedik alkalommal ünnepli együtt Kishegyes, Bácsfeketehegy és Szeghegy községünk napját. A hagyományokhoz híven a községháza nagy tanácstermében díszüléssel kezdődött az ünnepség.

A díszülést Pál Károly a Képviselő-testület elnöke nyitotta meg és köszöntötte a meghívottak között: Gergev Angélát Magyar Köztársasági Szabadkai Főkonzulátusának alkonzulját, Milan Laketitićet, a montenegrói nagykövetség képviselőjét, Sinkovics Erzsébetet a Régióközi és Önkormányzati Tartományi Titkárhelyettesét, Csíkos János Ifjúsági és Sportügyi Titkárhelyettesét, Dobai János Tartományi Földművelésügyi Titkárhelyettesét, Józsa Lászlót a Szekeres László Alapítvány elnökét, a történelmi egyházak képviselőit: Dolinszky Árpádot, Dolinszky Gábort, Jovan Kezant és Brasnyó Ferencet. A megjelent tartományi és parlamenti képviselőinket, és a szomszédos és baráti települések küldötteit.

Megemlítette, hogy községünk az idén is nehéz évet fog zárni, de ilyenkor ünnepnapon elsősorban azokról az eredményeinkről beszéljünk, melyekre büszkéek lehetünk. Csóré Róbert Polgármester az évértékelő beszédében kitért azokra a beruházásokra melyek az évek alatt sok-sok munkaórát emésztettek fel, de az eredménye most kézzelfoghatóvá vált. Ilyen az ipari parkban megnyílt Júlia Malom, Szerbia legmodernebb malomipari létesít-

ménye, az Európai Út-nak keresztelt bekötő út az ipari park területére, a megépült körforgalom, a sistem48 kommunális probléma-bejelentő szolgáltatás, a hamarosan meginduló három újabb beruházás kiépítése az ipari park területén, és természetesen kiemelte, hogy a megnövekvő érdeklődés a beruházások útján talán változtat a község megítélésén.

Megjegyezte, hogy *mi még ezekben a mások által kampányhónapoknak nevezett időszakban is dolgozunk, mert dolgozunk van.* Dolgozunk azon, hogy a mi községünk is egy olyan község legyen ahova érdemes beruházni, érdemes hosszú távú terveket készíteni, érdemes ide költözni, érdemes itt élni – mondta **Csóré Róbert** Kishegyes Község Polgármestere.

fekete h.

A rendszer, mely lehetővé teszi a lakosság számára, hogy észrevételeikre és javaslataikra 48 órán belül választ kapjanak.

A **sistem48** rendszer sikeres megpályázása majd megvalósítása és használatba helyezése kb. egy éves munkát vett igénybe, a községben.

November 17.-én Dr. Tomislav Stantić a Régióközi és Önkormányzati Tartományi Titkár, hivatalosan is megnyitotta a szolgáltatást, majd elmondta:

- Kishegyes a huszadik vajdasági község, melyben működik a rendszer.

A községeknek elsősorban egy nyertes pályázatot kellett írnia, ami alapján a Titkárság megítélte számára a támogatás összegét, ebből és önerőből kellett kigazdálkodni a megvalósításra szükséges végösszeget. Ez itt meg is valósult.

A sistem48, az év minden napján, 24 órában elérhető, a község hivatalos honlapján a **www.kishegyes.com** illetve a **www.maliidos.com** oldalakon, **sms üzenetben a 063/ 699 998** számon, illetve hangpostán a **024/ 731-421** telefonszámon.

A beérkezett hívásokat rendszerezve, már egy éven belül megmutatkoznak azok a legégetőbb pontok, melyek leginkább zavarják a lakosságot. Ezeket az adatokat a Titkárság is összegzi, és a jövőben igyekszik olyan pályázatot kiírni, mely ezek észrevételek kiküszöbölésére és megoldására fog vonatkozni.

Dr. Tomislav Stantić még elmondta, hogy nem először tesz látogatást a községben, hisz az Ügyfélszolgálati központ kiépítését is, ez a Titkárság támogatta, és mint a **sistem48**, ez a központ is a hatékony és ügyfélbarát ügyintézés miatt valósult meg.

A sajtótájékoztatón Csóré Róbert Polgármester az eddigi, és a további együttműködés reményét fejezte ki, majd elmondta, hogy a:

- A Régióközi és Önkormányzati Tartományi Titkársággal az elmúlt négy év alatt, olyan projekteket tudott a község megvalósítani melyekre csak fejlettebb és nagyobb községek költségvetése ad lehetőséget.

Egy kisebb községnek, a kiírt pályázatokon való sikeres szereplés, ad olyan potenciális megvalósítási pontokat, mellyel ő is labdába rúghat, és így el tud olyan alapszolgáltatásokat végezni, ami a fejlettebb községekben már évek óta működik.

Húsz vajdasági községben működik az a rendszer, amely arra irányul, hogy a polgárok észrevételeire, megjegyzéseire, javaslataira legkésőbb két napon belül választ kapnak.

– A magam részéről sokat járok Kishegyesre, nemcsak a projekt miatt, hanem azért is, mert a népszámlálási adatok szerint nekünk Vajdaságban mindent meg kell tennünk annak érdekében, hogy ne néptelenedjenek el a falvaink. Az adatok szerint ugyanis csak Újvidék növekszik, minden más környezet lakossága csökken. Ennek egyik

módja, ha a falusi környezeteket is városiassá tesszük például oly módon, hogy magas szintű szolgáltatásokat tudunk nyújtani, még a városinál is magasabb szintűeket – mondta Tomislav Stantić, tartományi önkormányzati és regionális együttműködési titkár azon a sajtótájékoztatón, amelyen a titkár és Csóré Róbert kishegyesi polgármester beszámoltak a tartomány és a község közös beruházásáról.

A tisztségviselők szerint a polgároknak bármilyen bejelentés, megjegyzés vagy észrevétel alapján lehetőségük nyílik ellenőrizni, hogy mi történt indítványukkal, és a vajdasági községek eddigi tapasztalata alapján a módszer jól működik.

– Eddig is számos sikeres együttműködési formánk volt, elsősorban azok, amelyek esetében nem csak a kommunális ügyekről esett szó. Komoly együttműködés alakult ki az utak kiépítése esetében is vagy a közvilágítás dolgaiban – mondta a titkár, Csóré Róbert polgármester pedig hozzátette, hogy a titkársággal nagyon jó együttműködést alakítottak ki, és az eddigi együttműködés alapot képez a további együttműködésre.

A polgármester és a tartományi titkár, a sajtótájékoztatót és beszélgetést követően megtekintette a központot, ahol az észrevételeket veszik fel.

A lakosság számára, így már a múlt hónaptól rendelkezésre áll a **sistem48**, az alábbi területekre vonatkozólag: kommunális bejelentések, közterületek, közvilágítás, víz-és csatornahálózat, illegális szemétkukák, temetőgondozás, jelzőtáblák, ...stb. a bejelentésre a Helyi Közösségek, kommunális vállalatok, illetve felügyelőségek adnak választ 48 órán belül.

Boldog születésnapot!

Ismét eltelt egy év az életünkben. Életkorunktól függően, tudom hiszen sok mindent meg- és átéltem, a hatvanat betöltöttem, nem egyformán értékeljük az évek, és az életünk múlását.

Gyermekeként, és fiatalkorunkban bizony más értelmű van az újév váráshoz kötődő kapcsolatunknak. Csak már egyszer nagyobb lennék, mondják a gyerekek, és a fiatalok első éveibe lépegetők, reménykedve abban, hogy mennyi mindent szabad lesz nekik is megtenni, úgy ahogy azt a felnőttek is teszik mindennapjaikban.

Felnőttkorban lassan csitul ez a kitörő erővel buzgó várakozás, megfontoltabbá válik, konkrétabb tartalmakkal telítődik. Reménykedünk, hogy jobb lesz az elkövetkező év, konkrét terveket formálunk meg, célokat tűzünk ki magunk, és családtagjaink elé, és megtelünk várakozással, reménykedéssel, hogy sikerül előbbre lépünk életünk igazgatásában, ebben a cudar világban.

Az évek múlásával a várakozás, a reménykedés meg-

aktív részvétel lehetősége, külön-külön is elegendő ok arra, hogy fájni kezdjen az élet. Ilyenkor ritkulnak a mindenkori örömök, úgy az egyéniek, mint a családiak, a féltés érzése keveredik a tehetetlenséggel, előretör az elmúlás iránti vágy.

Meg kell érni egy életkort, hogy hiteles képet tudjunk adni róla, miközben azt sem szabad feledni, hogy itt sincsenek örökérvényű szabályok, hiszen sok, évek óta ágybanfekvő, szép kort megérő ember teli van tervekkel, vágyakkal, rendezi önmaga, és családja életét, mindennapjait, míg mások időnap alatt, fiatalon megadják magukat, lemondanak az élet tervezésének örömeiről.

Minden kornak megvan a maga terhe, és öröme. Úgy tűnik életünk minden szakaszában az a jó, amikor van erőnk, és kedvünk megbékélni önmagunkkal, és a körülöttünk, családjunkban, közösségünkben zajló eseményekkel.

Nem tudom mások ezt, hogy élük meg, de én úgy gondo-

„Minden kornak megvan a maga terhe, és öröme. Úgy tűnik életünk minden szakaszában az a jó, amikor van erőnk, és kedvünk megbékélni önmagunkkal, és a körülöttünk, családjunkban, közösségünkben zajló eseményekkel.”

marad, csak a kitűzött célok, a kimondott, vagy kimondatlan vágyak minősége, és tartalma változik. Réálisabbá válik. Nem annyira előremutatók, világmegváltók már ezek a tervek, egyre inkább a már megvalósított szint megtartása iránti vágy tölti be őket. Jaj csak rosszabb ne legyen, se nekem, sem családomnak, szeretteimnek, mondják a kevésbé fiatalok, miközben szívük mélyén azért sokszor kimondatlanul is, de ott sorakoznak a megvalósulásra váró újabbnál újabb vágyak.

Az élet azonban megy tovább, fogy az erő, az egészség, a türelem, változnak az életkörülmények. Egyre több a panasz, egyre több a fájdalom, fogy az egészség. Jönnek a bajok. Egyre kevesebb az olyan nap, amikor az élettel való megbékélés érzése halvány fátyolt borít arra a sok gondra, ami körülveszi a különféle betegségekkel, bajokkal, és gondokkal bőven terheltek életét. Csak vége lenne már, tör elő a panasz, miközben az élet iránti vágy próbálja csitítani, elnyomni ezeket a hangos, vagy kimondatlan sóhajokat. A megváltozott életkörülmények, a betegség, az élettárs elvesztése, az elégedetlenség a megváltozott helyzettel, a tehetetlenség érzése, hogy szűnőben van, vagy csökken a dolgok irányításában való

lom, hogy a különböző nemzedékek felelőssége közös, amikor arról van szó, hogy segítenünk kell egymáson az élettel járó örömök, és gondok feldolgozásában, elviselésében. Családon belül a gyermek, a szülők, és a nagyszülők öröme, és bánata minden nemzedék örömévé, és bánatává kell, hogy emelkedjen, hiszen csak a jóban – rosszban eszméjének a gyakorlása ad értelmet a család megmaradásához, minél kevesebb felhővel borított mindennapjaihoz.

Természetesen tudjuk, hogy ez az ideális állapot sokszor hiányzik, eltűnik az életünkben, de ilyenkor is közös a felelősségünk. Habár az okosabb enged örök igazságának a gyakorlása mindannyiunk kötelessége, úgy gondolom, hogy az évek múlásával nő az idősebbek, a tapasztaltabbak felelőssége. A távozásra készülő által kimondott vádak, a kitörő keserűség, az élet múlásával növekvő tehetetlenségi érzés enyhítése minden családtag kötelessége. Ugyanígy a tapasztaltabbak által megfogalmazott elvárások, meglátások, tanácsok, és kívánságok megértéssel fogadása, véleményem szerint minden családtag elemi kötelezettsége, hiszen minden együtt töltött nap ajándék. Jóban, rosszban, ezzel a tanáccsal indul útjára az új párok

döntő többsége, és csak rajtuk múlik, mennyire tudják betartani a célt, hogy értelmes életet varázsoljanak önmaguk, szüleik, gyermekeik, és közösségünk minden napjaiba.

Karácsonyra várva, majd pedig az újesztendőbe lépegetve, a rövid nappalok, és a hosszú éjszakák ideje

ideális időszak a számvetésre, és sok minden másra, ami megalapozza életünk, családunk, és közösségünk jövőjét. Az összefogás, az összetartozás, és az egymásra utaltság érzésének a növelésére gyógyír az adventi várakozás, és az újrakezdés reményével biztató évkezdő időszak.

Úgy egyéni, mint családi, és magyar közösségi szinten. Az újrakezdés lehetősége megadatott mindannyiunk számára. Kinek így, kinek úgy. Egy bizonyosan közös, az pedig az, hogy fiatalok nélkül nincs jövője senkinek sem ezen a tájon. Hiszem, és vallom, hogy egy megújulni tudó országban falunk Bácsfeketehegy, és környéke gazdaságilag sikeres közösségé fog válni ahol értelme lesz az életnek, az itt maradásnak, és a hazavágyakozók visszatérésének.

Olyan, létszámban, és gazdaságilag gyarapodó magyar közösség leszünk újra, amelyben egyre többen fogják mondani a mondókát:

Kicsi vagyok, székre állok, kistestvérkémnek boldog születésnapot kívánok!

Mindannyiunk örömét, boldogulását, magyar közösségünk lélekszámban, és anyagiakban való gyarapodását, és Megváltónk végtelen szeretetében, és gondoskodásában való bizalmat kívánok a bácsfeketehegyi Fecske decemberi száma olvasóinak, és minden jó szándékú embernek.

Pál Károly

PÁLYÁZATFIGYELŐ

A Prowag csapata. Pályázatfigyelés, Tanácsadás, Pályázatírás, Üzleti tervek készítése. Telefon: 024/731-424 e-mail: prowag@gmail.com

A Zöld Dombok környezet és közösségfejlesztési szervezet, köszönetet mond a Fecske 2011-es évi nyomdaköltségeinek támogatásáért:

Kishegyes község Önkormányzatának
Kulturális Minisztériumnak
Magyar Nemzeti Tanácsnak

Tartományi Oktatási, Közigazgatási és Nemzeti Közösségi Titkárságnak
Tartományi Művelődési és Tájékoztatási Titkárságnak
Szekeres László Alapítványnak
Támogatásukat köszönjük.

Bűvös 88

Papp Imre bácsi visszapillantása

A kapu másodszori neki-futásra nyílik ki, erősen kell bánni a kilincsel. Zaj szűrődik ki a házból, mire beérek egy gombnyomásra megszűnik. Az öregember öreg botjával hívogat, lépjek be bátran. Melegséggel fogad. Kérdezni nem érkezek, mert azonnal mesélni kezd. *„Csókos regiment, Mit susog a fehér akác, Mágnás Miska, Csárdáskirálynő, János vitéz – ezek mind kitűnő darabok, melyeket az akkori művelődési egyesület vitt színre. A János vitézben, amelyet Sárközi Ferenc rendezett vagy 90 helybeli szerepelt. Minden darabról feljegyzést készítettem, vagy 50 borítékban tároltam az ehhez kapcsolódó jegyzeteket, sajnos feledékenységem meggátol abban, hogy ezeket megmutassam most neked.”* Pár másodperc erejéig gondolataiba mélyed, tekintete komorrá válik és folytatja tovább: *„A János vitéz zentai vendégszereplése tragikus kimenetelű volt a falubeliek számára. Kisodródott az autóbuszunk hazafelé jövet a topolyai hídnál. Ez a szomorú eset egyesek életében maradandó nyomot hagyott, és ez a sajnálatos bale-*

set okozta tulajdonképpen a János vitéz «halálát». Pedig keményen meg kellett küzdeni minden egyes új helyszínért, Topolyán például csak egy Feketicsről elszármazott hivatalnok közbenjárásával tudtuk elintézni, hogy a közönség megnézhesse az előadást. Legfőképp azt kifogásolták, hogy nem szerb írók műveit dolgoztuk fel, például egy Nušićot, hanem ilyen «limonádédarabokba» fektettük az energiánkat.”

Megszólalni sem engedlek – fordult hozzám – kérdezd csak meg nyugodtan mi érdekel. Elmesélné hogyan lett egyszerű kocsis emberből könyvtáros? – kérdeztem. Elmosolyodik. 2006-ban a Családi Kör újságírója illetett riportjában ezen szavakkal, akkor is megmosolyogtam. Hát ez a következőképpen történt – kezd bele mondandójába. *„Fiatalként mindenből aktívan kivettem a részem, a fizikai munkát sohasem vetettem meg. Tevékenykedtem a művelődési egyesületben, pénztárosa voltam a tűzoltó és nyugdíjas egyesületnek, és egy ideig az önkormányzatnál is dolgoztam. A beszolgáltatások mélyen érintették a családomat, én is ekkor szegődtem el a szövetkezetbe kocsisnak, mert nem szerettem volna, hogy más hajtsa a lovainkat. Később a pártfogóim hívták fel a figyelmemet a könyvtárosi nyitott pályázatra, amit később sikeresen bíráltak el. Így lettem hát kocsisból könyvtáros. A bácsfeketehegyi Kozma Lajos könyvtárban 29 évet dolgoztam, Bányai János tanár urat váltottam. Ez idő alatt második otthonommá vált a bibliotéka. Ott voltam az épület tatarozásánál is. Közel sem volt ilyen gyönyörű a könyvtár, mint*

jelenlegi állapotában. Mégis amolyan kohéziós jelleggel bírt. Az irodalmi estek, író-olvasó találkozók gyülekező helyeként szolgált. Bányai, Majtényi, Saffer, Podolszki, Németh mind itt «tanyáztak». Sosem felejttem el, egy irodalmi esten elhangzott egy érdekes kérdés a közönség soraiból, így hangzott: *Miért nem írnak a fiatal költők, mint Vajda Gábor, Podolszki József úgy, hogy az átlagember megértse, mert idegen szótár szükséges egy mondat kibogozásához?* Erre Majtényi ennyit reagált: *Majd idősebb korban megengedhetik maguknak azt, hogy közérthetően írjanak. Mi 50 évesen ezt megtehetjük, hisz az átlagemberekről írunk.*»

Feláll, ránehezkedik botjára és ki-megy az előszobába. Egy fa dobozzal tér vissza. Egy képet vesz elő, és rámutat: - Na, így ír most a fiam, Papp Tibi, hogy a fene se érti meg. – és előveszi a fia publikált írásai egyikét. Találsz ott a könyvtárról is fotókat. – mutat a dobozra. Feketén, fehéren tárul elém az ókönyvtár beltere. Imre bácsi – fordulok felé – mégis mekkora olvasótáborral és könyvállománnyal rendelkezett az akkori könyvtár? „Látod az akkori és a mai küllembeli különbségeket. Többnyire kapott könyvekkel kellett beérjük, kb. 500 szerb és 1000 magyar könyvvvel kellett gazdálkodjunk. A rendszeres nyugdíjas olvasóim száma elérte a húszat, tán meg is haladta. Fiatalok is látogatták a könyvtárat, akkor még nem volt felkapott a televízió, és nem vonta el a figyelmüket. A fiatal tanítónők együttműködőek voltak, s viszonzásképp a kötelező olvasmányokat mindig elegendő számban beszereztük a gyerekeknek. Az akkori favoritok Berkesi, Szilvási, Zilahy voltak. Emlékszem egy alkalommal a nyugdíjas egyesület tíz éves munkámért megajándékozott egy üdüléssel. Vajda Gábor vállalta a helyettesítésemet. Mire vissza-érkeztem átrendezte a könyvtárat. A Berkesieket, Szilvásiakat, Zilahyakat a fiókba sülyesztette, és a kevésbé népszerű darabokat helyezte a polcra, hasztalanul, mert továbbra is az olvasók nagy hányada az említett könyveket kereste.”

Említette az imént a televízió befolyását. – szakítom félbe. Kizárólag a tv készülék számlájára írható Ön szerint, hogy a mai generáció szinte alig olvas? „Hm. A tévé hatása megkérdőjelezhetetlen, mégis rengeteg függ a családi példamutatástól. A szülők jó neveléssel javítani tudnak a fennálló siralmas helyzeten. Egy személyes példával tudok

szolgálni. Amikor hétvégeente hazalátogat Tibi fiam a családjával a négy unokám a gimnazistától az ovisig megszabott ideig nézheti a tv készüléket, az olvasás és a mesehallgatás pedig már esti velejáró. Sajnos megváltozott a világ, a gyerekek még a kötelező olvasmányokat sem olvassák el. Kényelmesebb utat választva megnézik filmben, vagy az interneten rákeresnek az adott olvasmány rövidített változatára. Ezáltal képzelőerejüket nem fejlesztik, mert ha olvas az ember, szárnyal a képzelete.”

Régebben egyes foglalkozások, amiket nyugodtan nevezhetünk hivatásnak, nagyobb tiszteletnek örvendtek. Ilyenek voltak pl. a tanítók, orvosok, jogászok, könyvtárosok. Ha jól tudom a közösség tanúbizonyságot tett az Ön irányába érzett megbecsüléséről... Öröm ül ki az arcára. „Az 1970-es évek elején Októberi - díjban részesítettek, munkám elismerésének jeleként. Nagyon jó érzéssel töltött el, mert magyarként és pártatlanként nagy szó volt Októberi - díjat kapni. Esetleg tizenvalahányan érdemeltük ki magyarok ezt a kitüntetést.” – mondja a beszélgetés lezárásaképp.

Egyre győzködöm, hogy nem kell kikísérnie, hisz tudom a járást. Mozogni azért az én öreg csontjaimmal is kell valamennyit – mondja. Látod, a mogyorófák lehullott levelét is összesöpöröm még. Igen, a vén mogyorófák egykoron „fizették” a Papp házaspár világjárását, amit ma Imre bácsi ha idősen is, de kamatostul szeretne viszonzni.

SAJÁT EMLÉKEIM

Iskolás kor előtti emlékek

Többször vitatkoztunk – vetélkedtünk, társaságban, ki mennyire, mikorra tud visszaemlékezni? Melyik az a kor, az esemény, ami megmaradt, megragadt az emlékezetünkben? Irigyeltem azokat az embereket, akik korai gyerekkoruk, óvodás kor előtti időkre emlékeznek. Én, csak az óvodás koromra emlékszem és az emlékképeim abból az időből, származnak. Az óvoda utcájára, hatalmas (!) házra, nagykapujára, szárazkapu bejáratára emlékszem és a hatalmas udvarra, amelyen keresztül kellett menni, hogy az udvar mélyén balról levő terembe jussunk. Ott gyülekeztünk mi kisóvodások, lányok fiúk vegyesen. Nagy társaságban, mert sokféle színre emlékezem, különböző kabátkáink, lányok ruhácskái sokszínű tarkaságából kiválik nagy fekete színű, hosszú talpig, földig érő szoknya. Fekete főkötő, ami alól a fehér, hófehér keretből mosolygó arc tekint le rám, kicsinyke fiúcskára.

Apácák fogadtak bennünket nagy szeretettel és türelemmel. Hangok kavalkádja is fülemben visszhangzik, mintha több nyelven beszéltünk volna. Gyerekek között voltunk, akik csak magyarul szoltunk egymáshoz és nem tudom hogyan, de a többi gyerek beszédjét is értettem, pedig azok szerbül vagy szlovákul beszéltek. Ezen felül, néhány német szófoszlány emléke is bujkál bennem, meg egy furcsa nyelv, amit csak egy-két gyerektől hallottam, és amiből semmit sem értettem. Ezt csak későbbben, csak egy év múlva tudtam meg az iskolai előkészítőben („zsidó” iskolában), hogy ez jiddis nyelv volt. Sokáig azt hittem, német nyelvet keverik azok, akik ezt az ismeretlen nyelvet beszélik. Ez az óvoda a mai Njegos utcában volt - Újvidéken. Szomszédságában van (talán ma is) az elsősegély szolgálat vagy a diák poliklinika. Az óvodába menet elhaladtunk egy tér mellett, amit ma Trifkovic térnek neveznek, és amin oldalt, sorban álltak a fiákeresek. Ha esett az eső, ezek mind fekete kapucnit, sátrat vontak maguk fölé. Én ilyenkor a szomorú, lógó fejű lovacskákat sajnáltam, mert áztak és nem volt mindegyiken „esőköpeny”, takaró, ami védte volna az esőtől. A fiákeres bácsik is bebújtak fiákeres védett sapkája alá, köpenyükbé burkolódzva mozdulatlanul ültek fenn bakon, mint valamilyen varjúk. Ezekkel, fiákeres bácsikkal volt, akivel későbbben megismerkedtem, ugyanis oda jártak hozzánk, az udvarunkba szénáért, szemestakar-

mányért, szalmáért. Az apámtól vették az „üzemanyagot”.

Az is az emlékezetemben maradt, hogy egy nő fogja a kezemet, de az arcára már nem emlékszem, pedig mintha az aranyos, szende kishúgom is velünk lenne. Az ő alakja is megjelenik, kis rövid szoknyácskában, copfosan.

És szép barna szemével, bizakodóan tekint rám. Én, pedig biztatóan tekintek vissza, erre, szép kislányra, akire olyan büszke voltam mindig - az én kis Sacámra, drága kistestvéremre.

Csak egyetlen egyszer haragudtam meg reá, amikor felfedezte titkomat: amikor a házunk kapuján bejöttem és araszoltam az udvarunkon keresztül, ekkor Sacámka, soha nem fejtettem meg, hogyan, miből de hangosan kimondta, amit nagyon de nagyon titkoltam: betojtam! Ezt, a szörnyű szégyenemet kimondta! Hangosan! Ezért nagyon megharagudtam és szégyelltem magamat, mert a szégyenem kiderült. Nagyot kiáltottam és sírva oldalaztam a fürdőszoba felé, ahol Anyukám várt rám és vigasztalt: megesett. Na és aztán? Nem fordul ez elő többször! Nem is fordult elő. Csak majdnem!

Egy másik alkalommal akaratlanul csúnyán megijesztett Sacámka. Este volt már, sötétedett, a kishúgom egy sálat vetett keresztül a szobánk ajtaja felett és azt mozgatta kívülről. Én valamibe, valószínűleg olvasásba voltam eltemetkezve az íróasztalnál, erős fényben és a sötétből, az ajtó felől csak a sziszegő neszre lettem figyelmes, felnézve az ajtóra, ott egy kígyó ficáinkolt!

Jaj Istenem! Már indul is felém!

Óriási üvöltést csaptam, mire kiderült, hogy csak tréfa áldozata lettem, vics volt az egész. Akkor meg már szégyenemben sírtam, Sacámkámat okolva az ijedségemért. Pedig csak az én képzelőerőm volt az oka az egésznek: megjelent mesebeli gonosz kígyó!

Egyébként, Sárókámra ebből, a korból úgy emlékszem, hogy egymás kezét fogva megyünk, mendegéltünk, végig a Vasút utcán. Gyalog mentünk, és nagyon szerettük egymást! Reggel, este üdvözlöttük, megpuszítottuk egymást anélkül, hogy ezt valaki mondana, volna, utasítana. Tisztán

ragaszkodásból, szeretetből!

Az imént leellenőriztem, telefonon felhívtam Sacámat, valóban az apácákhoz jártunk-e óvodába, oda a Njegos utcába? Saca még arra is emlékezett és amint mesélte, nekem is eszembe jutott, hogy villamossal utaztunk, egészen a városháza sarkáig, és onnan gyalog ballagtunk az óvodáig.

Erről jutott eszembe, hogy már kora gyerekkorunktól kezdve volt villamos bérletjegyünk, amit havonta újítani kellett és csak egy járatra volt érvényes. A villamosunk a vasútállomásról indulva, nagy csikorgással fordult a Vasút utcába (a Kamenica utca sarkán). Itt volt a mi felszálló állomásunk (innen csak néhány lépésnyire, a később híressé vált „Piros csizma vendéglőtől”). Itt szálltunk fel és utaztunk a városházáig. Később, amikor már bátrabb voltam, elutaztam az én villamosommal egészen végállomásig, a Duna partig. Itt volt a hajóállomás is. Jobbról egy szanatórium, a sarkon, ahol a vakbeletem műtötte Szalontai doktor. De nem az övé volt szanatórium, hanem egy szerb nevű híres sebészé. Sajnálom, nem emlékszem a nevére. Balról a villamos megállótól, pedig a tengerész-folyami tisztek otthona volt. Megjegyzem, az én villamos bérletjegyem a vasútállomástól a Duna partig volt érvényes, de nem ám a másik ágon futó villamosra, amelyik a másik ágon, a futaki rámpától, végig a futaki utcán, a városháza másik oldalán, a székesegyháznál találkozott az én villamosom vonalával. Itt lehetett a villamos kitérőben átszállni, vagy folytatni az utat a pravoszláv püspöki palotáig, ahol ismét nagy csikorgással fordult be a villamos egészen a Temeriní utcáig és azon végig a csatornáig, ahol a végállomás volt. Utaztam én ezen a vonalon is, de vagy megvettem szabályos villamos jegyet - mert féltem a nélkül utazni, vagy potyán utaztam „zab-szemet szorongatva”. Előfordult, hogy szándékosan nem vettem jegyet, hanem arra számítottam, majd felmutatom az én bérletjegyemet. Erre azonban sohasem került sor, a kutya sem kérte tőlem a jegyet. Az izgalom azonban megérte, azon az ágon utazni villamossal, amelyikre nem szól jegyem. Gyermekes naivitás! Ártatlan csalás volt, de ezek az utazások izgalmasak voltak számomra, rendszerint vasárnap délelőtt, egészen a végállomásig, ahol leszálltam. Nem jöttem vissza ugyanazzal a villamossal, hanem megvártam következőt. Ott lófráltam a csatornaparton, még megérkezett – nagy sokára, a következő villamos.

Ezek az utazások azonban nem óvodás koromban történtek, hanem sokkal később, csak a mesémmel futottam előre villamos kapcsán. Azt is

el kell mondanom gyorsan, hogy borzasztóan udvarias voltam a villamoson. Ültem a fapadokon – ahol szabad hely volt, de azon nyomban felpattantam és felkínáltam helyemet, ha idősebb személy szállt fel a villamosra. Természetesen akkor, amikor megteltek a szabad ülőhelyek. Szinte tolakodva kínáltam fel az ülőhelyemet, elvárva köszönetet, dicséretet, mert átadtam a helyemet. Nagy csalódás ért azonban minden esetben, amikor valaki szó nélkül ült le helyemre! Szabályosan arra utaztam, hogy jól nevelt kisfiú legyek, learassam az elismerés babérait a jótettemért, és erősen füstölögtem magamban, ha a felnőtteknél ezt nem sikerült elérnem. Ezek a sikertelenségek azonban nem törtek le, következő alkalommal ismét udvarias, segítőkész voltam.

Most még e sorokat rovom, visszagondolok arra, hogy örök életemben segíteni szerettem mindenkinek és mindenkin. Persze elvárva az elismerést, hálát, de ahogy korosodtam, öregedtem, bölcsebb lettem, már nem vártam el kinyilatkoztatott hálát, köszönetet. Sőt, az is megtörtént, hogy a segítő készségem visszájára sült el: akin segítettem, megsértődött! Ez azonban egy másik mese!

Az óvodából én nem kerültem azonnal elemi iskolába, hanem előkészítő iskolába jártam, ami már nem volt óvoda, de nem volt még iskola sem. Fogalmam sincs kinek az ötlete volt, hogy én ilyen előkészítőbe járjak, de ennyi év távlatából meg kell állapítanom, ez egy okos ötlet volt – már akkor abban az időben! Ma már hasonló nevelést nyernek „nagyóvodások”, mielőtt elemi iskolába kerülnének.

Az előkészítő iskola, mint már említettem a „zsidó iskolában” volt. A zsidó templom melletti, belváros felőli iskola volt ez. Jól emlékszem, sokat játszottunk és a játékaink több nyelven folytak. Ezek az emlékem is elevenek, több nyelven beszélünk, játszottunk de mindenki megértette a másikat. Szerb, és jiddis versikék nem maradtak meg az emlékezetemben, nem a szavak, de azok csengése, zenéje. A hangok nem voltak ismeretlenek később sem, amikor ismét hallottam őket. Valami mégis megmaradt gyermeki agyamban: a szavak zenéje.

Molnár Károly

ÉP TESTBEN ÉP LÉLEK

BIRKÓZÁS

Megvan az olimpiai kvótánk

A múltszámunkban beszámoltunk, hogy **Fehér Alen**, Európa bajnokságon vesz részt Azerbejdzsánban, és ha jól szerepel, kijuthat a VB-re és még az Olimpiára is.

Ez meg is történt, 4 lett a hazai, ukrán és orosz versenyzők mögött és így kijuthat a VB-re és az Olimpiára is. Alen hallássérült, így természetesen a para- Olimpián fog részt venni, de Óriási sikeréhez nem fér semmi kétség.

Alen az mellett, hogy még itthon edz hétvégén a „kicsikkel”, tagja a Spartakus felnőtt csapatának és nem kis része van eredményeinek abban, hogy a csapat az országos versenyen III. helyet ért el. Az utolsó mérkőzésen a kragujevaci Radnički Bulgáriából szerződött idősebb és tapasztaltabb versenyzőjét győzte le, így nagy részben az Ő érdeme is a magas helyezése a csapatnak.

A már említett kicsik továbbra is szorgalmasan edzenek, minek az eredménye a november hónap folyamán két versenyről is bekasszírozták az elvárt éremtermést:

Szerbia fiatal pionírok versenyén, 55 résztvevő közül:

BEREC Nino 52 kg I

FEHÉR Áron 63 kg II

Ugyanitt a kadet versenyen:

PAPP Szabaszián 69 kg III

Meg kell jegyezni, hogy a kialakult helyzet alapján TAMÁS Ferenc első helyezést ért volna el, de mivel iskolai kötelezettségek a gyerekek számára előbbre valók, így le kellett, hogy mondjon a részvételről. Ne búsulj Ferike, bemutatathatod még sporttudásodat a következő versenyeken.

Utána a Zomborban lezajlott SOKO-SOKO kupán, ahol a hazai versenyzőkön kívül részt vettek a horvát, boszniai, magyar, szlovák, vendégek a mieink megint megmutatták, hogy ki a legény a gáton.

Az eredmények:

FEHÉR Áron 60 kg I

BEREC Nino 52 kg II

GELLÁNYI Leonszió 40 kg III

PAPP Marcel 48 kg III.

A december sem marad program nélkül szőnyegre állnak Felső hegyen a MIKULÁS kupán, Majd karácsony körül Újvidéken a SPENS-EN.

A gyerekek, köszönve az Önkormányzat támogatásával, de kihangsúlyozva Pál Károly és Hallgató Sándor, önzetlen munkájának eredményeként komolyan edzenek tovább, de ez sajnos éppen, hogy csak nagyon szűkösen elég, majdnem, hogy kevés, ahhoz, hogy minél több versenyen megmérettessék képességüket. Az önkormányzatnak és a már említetteknek köszönet, de kérnénk, hogy aki bírná, szponzorálja valamivel e kis tehetséges csapatot. Nem bánna meg, mivel az Ő szorgalmuk a szponzorok hírnevét is öregbítené.

Előre is köszönjük, Alennak meg már most drukkolunk a nagy versenyeken való részvételekhez.

TEKE

A játékosok, ahogy látszik, előre szeretnék igazolni az új pálya létjogosultságát, amire ebben a zimankós időben a tetőszerkezet felrakása van folyamatban.

Az első versenyrész vége előtt már több pontot gyűjtöttek össze, mint régebben egész év alatt, de azért még mindig nem az, az eredmény, mint hogy ha a saját pályájukon kellene az ellenségnek előre félni a hazaiaktól.

Bízunk benne, hogy ez már nem sokat várhat magára, és, hogy a sok tekeimádó, mint szórakozás kellemes időtöltés céljából fogja igénybe venni a várva-várt sportobjektumot.

LABDARÚGÁS

A fiúk idegenlégiósok nélkül fejezték be az idényt a táblázat 11.fokozatán. Szép eredmény, mivel tudjuk, nagyon sokan, már ezen a szinten is különböző nem etikus módon segítik sikerhez csapataikat, no de ez már nem miránk tartozik.

Lassan beáll a tél, a tavaszi versenyidőszak előtt a Fecske szerkesztősége, boldog újévet kíván minden sportolónak és sportkedvelőnek.

szerk.

A KIHÜLÉS VESZÉLYEI

A hosszú, kemény tél, nem csak a hajléktalanokat veszélyezteti, egyre több hírt hallunk olyan idős személyek kihűléses haláláról, akik saját lakásukban váltak az éjszakai hideg áldozatává. Minden esetben fűtetlen lakásokról volt szó. Ha 3-4 napon át egy lakás fűtetlen marad, könnyen felveszi a külső fagypont körüli hőmérsékletet, amely elsősorban a kevés mozgásra ítélt időseket, betegeket, de a csecsemőket is veszélyezteti. A lakásban történő kihűléseknél éppen az jelenti a legfőbb gondot, hogy senki nem gondol rá, ezért legtöbbször észrevétlen marad a folyamat. Az egyedül élő, 65 év feletti idős emberek főképpen elővigyázattal éljenek ezekben a hideg napokban, s ha betegségük miatt gyógyszereket is szednek, legyenek még inkább figyelmesek, némelyek szedése ugyanis negatívan befolyásolhatja hőérzékelésünket és szervezetünk hőszabályzását (nyugtatók, altatók). Az idős ember, ha még szellemi leépülés is érte, nem tudja helyesen felmérni a helyzet súlyosságát. Ha rokonaink között idős vagy beteg emberek is vannak, fokozottan figyeljünk rájuk ezekben a napokban. Hasonlóan a gyermekek is, játék közben figyelmen kívül hagyhatják a hideget, a fázás érzetük még nincs teljesen kialakulva, emellett a hővesztésük gyorsabb, mint a felnőtteknél. Köztudott az alkohol megtévesztő hatása is, amikor környezetünket és a testünket melegnek érezzük, az alkohol ugyanis csökkenti szervezetünk hővisszatartó képességét. Említsünk még meg egy ma már nagyon is reális veszélyforrást, a drogok használatát. A kábítószer- különösen a marihuána-, kitágítják az ereket, megszüntetik a didergést, ami legfontosabb vészjele a kihűlésnek, s ez katasztrófához vezethet akár a jó erőben lévő fiataloknál is.

Testünk, amíg energiához jut, fenntartja az állandó 36,6 fokos testhőmérsékletet. Amikor azonban kiürülnek a máj és az izmok szénhidrát energiatartalékai, bekövetkezik a lehűlés, amikor a végbélben mért hőmérséklet 35 fokra, sőt az alá süllyed. A kihűlés kezdeti jelei a didergés, hidegrázás, sápadt-szürkés színű bőr, majd fokozódik a bizonytalan járással, érthetetlen és értelmetlen beszéddel. Ha nem jön segítség, a pulzus és a légzés lelassul, álmoság, gyengeség lép fel. A kihűlés tényére még a bőr tapintása alapján következtethetünk. Amennyiben a test hőmérséklete 5 C fokkal lecsökken, a légzés szám és a szívverés külső megfigyeléssel észrevétlenné, a kihűlt test halottnak tűnik. Azonban még ekkor is van remény, az intenzív terápia vissza tudja fordítani a gyakorlatilag hibernált állapotot.

Ha a beteget zavart beszéddel, de még eszméleténél találjuk, azonnal vigyük meleg helyiségbe, ahol fokozatosan, (távol a tűztől) melegítsük fel a testét és biztosítsunk meleg folyadékot részére. A forró fürdő súlyosbíthatja a kialakult kórképet, mivel a végtagok erei

ilyenkor kitágulnak, s a szívből, központi idegrendszerből odaáramló vér sokkot okozhat. Ha az említett hibernált állapottal találkozunk csak a jól felszerelt korhási segítség, az intenzív terápiás osztály segíthet, ahol a 28-30 fokig lehűlt betegnél is sikeres lehet az újraélesztés. Minden esetben kerülni kell a végtagok mozgatását. Azokat a szív síkja fölé emelni nem szabad, mert a végtagokban a keringés jelentősen lelassult és azokból a szív vonala fölé emeléskor, a gravitáció hatására az olykor több fokkal hidegebb vér a szervezet központja felé áramolva, tovább lehűlést okozhat. A lehűlés rekordját egy svéd síelő tartja, akinek baleset következtében 13,7 C fokra süllyedt testhőmérséklete. Az intenzív kezelés, beleértve a mesterséges lélegeztetést is 60 napig tartott, ebből 35 napon át, mesterségesen lélegeztetni kellett. Az új 2012. évben jobb életet, több boldog pillanatot és főképpen jó egészséget kíván a szerkesztőségnek és az olvasóknak

Dr. Kerekes József, az
intenzív terápia ny. főorvosa

GYÓGYÍTÁS AZ ARAB BIRODALOMBAN

A hatalom csúcspontján álló arab birodalom felségterülete óriási volt. A Himalájától Spanyolországig terjedt. Ennek a birodalomnak jelentős volt a szellemi kisugárzása. A keresztény Európa az arab tudósok munkáján keresztül ismerkedett meg az ókor tudományos, elsősorban természettudományos eredményeivel. Az arabok kiváló eredményeket értek el a matematikában, a csillagászatban, a kémiában, és az orvostudományokban. Az arabok gyógyszerkincse elég gazdag volt.

A már régebben ismert higanyt és ként tisztított állapotban is előállították, így sokkal alkalmasabbá vált a gyógyszerként történő felhasználásra. Előállítottak olyan alapvető gyógyszeranyagokat, mint az alkohol, az ezüst-nitrát, a higanyklorid, a kénsav, a salétromsav. Ezt az előrehaladást azáltal érték el, hogy néhány fontos kémiai alapműveletet, mint például a desztillálás, bepárlás, szűrés- sikeresen alkalmaztak. Az első nyilvános gyógyszerár felállítása is az ő érdemük. Bagdadban nyílt meg 765-ben. Ez az első nyoma a gyógyítással foglalkozó két hivatás - az orvosi és gyógyszerészeti - kettéválásának. Az arab tudomány fejlődésében az is közrejátszott, hogy a római birodalom bukása után sok üldözött tudós menekült az észak-afrikai arab városokba, ahová nem ért el az üldözők hatalma. Időszámításunk első évezredében a világnak ezen a részén őrizték meg és fejlesztették tovább az ókori görög tudomány eredményeit, hogy aztán később ez az arabná vált tudomány gyakoroljon hatást a középkor szellemi fejlődésére. Az arab gyógyászat nem vetette el az általa előállított kémiai gyógyszerek mellett a növényi

eredetűeket sem. Hashajtásra a rebarbara gyökértörzsét, a szenna levelét és az aloe nevű növényt használták. Az európai gyógyászatnak az arabokkal szembeni lépéshátrányát jelzi, hogy Európában csak évszázadokkal az arabok után, 1140-ben nyitották meg az első nyilvános gyógyszerárát. Az arab orvosi iskola kiemelkedő képviselője volt, latinos nevén AVICENNA, aki évszázadokon át Hippokrátész-szel és Galenusszal együtt az orvostudományt jelképezte. Rendkívüli képességű polihisztorként nemcsak az orvostudomány terén alkotott, de maradandó műveket hagyott hátra az asztronómia, a filozófia és a filológia területén is. Buhara közelében született. Csodagyerek volt, már tízéves korában kívülről tudta a Koránt. Már 17 évesen ismert tudós, sikeres gyógyító orvos volt. Később Iszfahanba költözik, és ott írja meg legjelentősebb műveit, a KÁNUN-t is. Könyvei fejezetekre oszlanak. Így az akkori orvoslás élettani és kórtani alapelemeit ismerteti, beleértve a megelőzést, a diétákat, a terápia alapelveit és az egészséges életmódot. Tárgyalja a gyógyszeres ismereteket, melyeket saját tapasztalataival is gazdagít. Összesen majdnem 900 gyógyszer hatásáról értekezik. Legnagyobb terjedelemben a testtájak és a szervek funkciójának anatómiájával ismerteti meg, de közli azok kóros elváltozásait is, a tüneteket és a részletes gyógykezelést is. A könyv továbbá a sebészeti gyógykezeléseket és a bőrbajokat tárgyalja, valamint a lázzal foglalkozik. Taglalja a gyógyszerek készítését, és ismerteti azok hatásmechanizmusát. Itt 600-nál is több összetett készítményről van szó. Avicenna különös figyelmet szentelt a szíverősítőknak, a fájdalom-

csillapítóknak, az ellenmérgeknek és a /lelki egyensúlyt elősegítő/ szereknek. A kórjelek finom megkülönböztetése útján a ma is ismert kórképek egész sora rajzolódik ki művében. Sok száz évvel Pasteur előtt felvetette a fertőző betegségek láthatatlan kórokozójának elméletét. A jól felállított kórjóslat mindig is tiszteletet ébresztett. Ezen a téren is Avicenna gyakran támaszkodott a beteg vizeletéből nyert adatokra. Behatóan foglalkozott a terhességről, és azok gondozásáról, az abortusz elkerüléséről, a fogamzásgátlásról. A szülészeti teendőket a bábákra bízta. Avicenna úgy tartotta, hogy az orvosi gyakorlat célja nemcsak *a beteg test feletti uralkodás, hanem az egészséges test vezetésének tudománya*

Kórizs József

KARÁCSONYI HANGULATBAN

Karácsony előtt időben el kell gondolkodnunk azon, hogy mikor és miképp dekoráljuk otthonunkat az ünnepekre. Sokan Szentestén díszítik fel a karácsonyfát és az otthonukat, mások már jóval korábban. A karácsonyi hagyományok szerint Luca napján (Dec 13.-án) szokásos a dekorációt elkészíteni, míg némely hagyomány szerint a Szentestét megelőző vasárnap. Ha különleges dekorációt tervezünk, és gyerekek is vannak a családban, érdemes talán már Mikulás napján feldíszíteni a lakást, míg a fát hagyhatjuk Szentestére is. A karácsonyi ünnepek a Három királyok napján, vízkeresztkor befejeződnek, így a karácsonyi díszeket le lehet venni (Január 6). Bár sokan már szilveszter után kidobják a fát és elteszik a dekorációkat a következőévre.

A legfontosabb gond általában az, hogy miképp dekoráljuk az otthonunkat. Először is fontoljuk meg, hogy milyen stílusú az otthonunk: hagyományos, elegáns, modern, egzotikus, természetes? A karácsonyi dekorációnak ehhez passzolni kell. A jelenlegi gazdasági helyzetben a karácsonyi kiadásokat alaposan meg kell gondolnunk. Azonban ez nem jelenti azt, hogy az otthonunk nem lehet szép és ünnepi hangulatú. Továbbá fontos a környezetünkre is gondolni, karácsonykor pazarolunk a legtöbb anyagot, energiát és ételt.

A karácsonyi díszek két kategóriába oszthatók – azok, amelyeket évről-évre felhasználunk, és azok, amelyeket csupán egy alkalomra használunk. Mielőtt nekikezdenénk az idei díszítésnek – rendszerezzük őket. Először is válasszunk egy dekorálási stílust. Nagyon valószínű, hogy nem lesz elég díszünk. Ne pánikoljunk, és feltétlenül ne használjunk fel az elhatározott dekorálási stílushoz nem passzoló díszeket „jó lesz ez” alapon. Inkább gondolkozunk kreatívan! Nézzük újra át a fennmaradó díszeket. Át lehet őket alakítani egy kis kreatív energiával, újracsomagolni, festeni vagy díszíteni. Egyszerű díszeket könnyen újra lehet varázsolni egy kis szalaggal, selyemmel, fényes festékkel, „jég” spray-vel, csillogó ragasztóval vagy képekkel (ezek megvásárolhatók hobby boltokban, játékboltokban, vagy papír-írászerboltban is). Új díszek vásárlása a legegyszerűbb, de ugyanakkor a legköltségesebb megoldás. Azonban, ha ügyesek vagyunk, olcsón megúszhatjuk a beszerzésüket. Vegyünk egyszerű alapdíszeket – a karácsonyi piacok, szupermarketek, barkácsboltok, és nagyáruházak tele vannak ilyen ter-

mékekkel. Ha megtehetjük, természetesen vegyünk néhány drágább kelléket, de csakis olyat, amely több karácsonyi dekorációs témához is felhasználható lesz a jövőben! Legyünk óvatosak a boltokban, nagyon csábítóak a dekorációk, ne vigyük túlzásba a vásárlásukat! A legkellemesebb karácsonyi dísz az ehhez a dekoráció. Nem kell tárolni, nincs pazarlás, nincs bűntudat a költségek miatt, nem beszélve az aromákról, amelyek az otthonunkat az ünnepek alatt illatosítják. Ehhez is csupán egy kis kreatív gondolkodás szükséges, és egy-két óra a konyhában.

Adventi koszorúkészítése házilag nagyon egyszerű dolog. Néhány alapvető kellékre és elszántságra van szükség ahhoz, hogy egyedi koszorúval örvendeztessük meg magunkat és családjunkat.

A méz klasszikus kelléke a karácsonyi étkeknek, a hagyományok óvó-védő szerepet tulajdonítanak neki. Elsősorban mézeskalács tészta készül belőle. A mézeskalács tésztából azonban nem csak karácsonyfára akasztható figurákat, vagy Mikulás csizmát, de mézeskalács házikót is készíthetünk, amelyet a gyerekek örömmel díszítenek színes cukrokkal.

A karácsonyi narancsszegfűszeggel nem csupán mutatós és illatos dísz, de hagyomány szerint elűzi a

betegségeket az ünnepek alatt. Az angolok a 16.század óta alkalmazzák asztali díszként. Elkészítése nagyon egyszerű.

A karácsonyi szokások részeként a család összetartását szimbolizáló kerek alma mindig került az asztalra. A karácsonyi gyertyás díszek egyik legegyszerűbb, és sokak számára talán már ismerős változata a karácsonyi gyertya díszlalmával, amely dísz és gyertyatartó is egyben. A hozzávalók egyszerűek, a dísz kifejezetten olcsó. Akár Szenteste előtti utolsó pillanatban is elkészíthető, sőt leginkább akkor érdemes.

A fahéj csillagdísz természetes, illatos, ünnepi, olcsó és egyszerűen elkészíthető.

A karácsonyi toboz díszlál nem csupán szuper egyszerűen elkészíthető, de nagyon szépen mutat, mint egy elegáns, hagyományos vagy természetes dekoráció.

Mindenkinek Kellemes karácsonyi ünnepeket és dekorálást kívánok!

Bertok Z. Tatjana

****MIT, MIVEL?****

"A FÜSZEREK BIRODALMÁBAN"

A SAVANYÚ KÁPOSZTA

Itt a tél, már mindenki normálisnak veszi, hogy megsavanyodott a ma már plastika hordóban savanyított káposzta, a téli időszak fő C-vitamin bázisa. Fogyasztjuk, mint hasábot, vagy legyalulva aprókáposztaként.

A hasáb lehántolt leveleibe szármát tekernek az aprókáposzta pedig a fő alapja a disznótoros káposztának, ami mondjon ki mit akar, de az ünnep főpontja.

Ez tulajdonképpen úgy készül, hogy amikor darabolják a húst, formázzák a sonkát, szabdalják az oldalast, itt meg ott megjelennek a hasadékhúsok, porcogók, addigra már megüvegesedett a friss zsíron (de lehet még a régeből is) a vereshagyma majd a húst is

elkezdjük dinsztelni. Hozzáadjuk az őrölt pirospaprikát, majd levestől a már előkészített aprókáposztát (ha túl

savanyú, akkor megmossuk). Fűszerezzük, szemes borssal, babérlevéllel, köménymaggal, majd lefedve készre rotyogtatjuk. Ebből nem csak keveset szokás főzni, mivel, minél többször melegítik annál finomabb az íze. Ha valaki még hozzátesz a kedve szerint csípős paprikát, fokhagymát egy biztos, nem fogja elrontani. Jó disznóölést, jókedvet, jó étvágyat.

szerk.

F E C S K E T O L L

SEGÉLYHÍVÁS

Hűségesen őrzik titkunkat a néma falak,
az emberi életet magukba zárva hallgatnak.
Mintha minden sarokban tágra nyílt szemek lenné napjainkat.
Őrt csak nekünk állnak,
fontos, hogy ránk vigyázzanak,
a titkunk mélyén bűntől sütjük le pilláinkat.

Egyszer fenn az égen vagyunk,
másszor lenn a sárban taposunk.
Felhők puha párnáin heverünk,
vagy mocskos szennyben, piszokban fürdünk.
Nincs velünk a jó Isten,
mikor az ördöggel cimborálunk itt lent.

Falaink védenek bennünket embertársainktól,
de tehetetlenek, ha el kell menekülnünk a gonosztól.
Elhagyatottan él bennünk az Isten.
Fohászuk ritkán jut megértésre,
könyörgünk az égre meredve.
Szükségünk van segítségre,
mert elnyel bennünket a Föld szennye.
Forduljunk magunkba, Istent keresve!

Bácsi (Vajda) Sára

A KARÁCSONY ILLATA

Vanília illat száll felém hívogatón,
szól hozzám, csalogat egyre.
Csillámba öltöztetett fenyőág van az ajtón,
úgy érzem régóta vártam már erre.
Belépek, feltáruul egy boldog világ,
gyertyafény, narancshéj, nevetés.
A tűz boldogan pattog,
mindent betölt kedves melege.
A fenyő büszkén kacsint felém,
- nézd csak milyen szép vagyok - dalolja.
A friss kalácsok sorakoznak elém,
mind oly édes és krémes,
hogy el sem hiszem.
Minden oly szép és meghitt,
a szobában a karácsony illata száll.
A nagymamám rám tekint és mosolyog,
ő készített mindent nekünk,
- mert ez a nagymamák dolga - mondja.
Hirtelen minden elillan, szertefoszlik,
a gyertyafény a narancshéj a mosolygós arc.
Mindez csak álom volt tudom,
mégis vanília koszorú vár rám az asztalon.

Verbászi Hajnalka

ANYAKÖNYVI HÍREK

Újszülöttek

Krisztián Csongor és Irén kislányuk **Emese**
Bordás Dániel és Tünde kislányuk **Klementína**
Kerekes Zoltán és Mónika kislányuk **Tamara**
Igor Haška és Dajana kislányuk **Anastasija**
Koncz Dezső és Orsolya kisfiuk **Dezső**

Elhunytak

Uborka Katalin szül. Pásztor Katalin november 8, 83 évében
Harangozó Károly november 10, 75 évében
Juhász Ferenc november 23, 74 évében
Koleszár Erzsébet szül. Tóth Erzsébet november 29, 60 évében
Balogh Eszter szül. Papp Eszter december 1, 60 évében
Margit Sándor december 2, 75 évében

Az anyakönyvi hírek adatait a helyi orvosi rendelőből, az anyakönyvvezetői irodából, valamint a "Tiho" temetkezési vállalatától kaptuk.

Fecske. Kiadja a Zöld Dombok környezet- és közösségfejlesztési szervezet, Bácsfeketehely, JNA 24. Tel/fax: 024/739-063.

E-mail: feketicsifecske@gmail.com Folyószám: 310-8659-38. www.feketics.com

Tördelés: Bácsi Róbert. Munkatársak voltak: Bácsi (Vajda) Sára, Bíró Csaba, Bordás Katalin, Bojtos Béla, Bertók Z. Tatjana, Fekete Tímea, Krisztián Irén, Dr. Kerekes József, Kórizs József, Molnár Károly, Nagy Zita, Nagy Erzsébet, Orosz Attila, Papp Julianna, Pál Károly, Pál Eszter, Szabó Andrea, Szukola Béla, Sztás Angéla, Tóth János, Juhász Attila, Verbászi Hajnalka. Készült Szabadkán a Grafoprodukt nyomdában 2011. december.

CP - Каталогизација у публикацији
Библиотека Матине српске. Нови Сад
659.3 (497.113)

FECSKE: bácsfeketehelyi havilap / szerkesztő Bácsi Róbert.
- 1. évf., sz. (2004). - Bácsfeketehely: Zöld Dombok környezet- és közösségfejlesztési szervezet, 2004. - Illusz.: 30 cm

Mesečno.

ISSN 2217-3706

COBISS.SR-ID 201634567

Minden kedves olvasónknak,- azoknak, akik hónap elején megvásárolják a Fecskét, azoknak, akik helyet adnak üzletük polcain az újságnak, azoknak, akik elektronikus formában olvassák valahol a világban, azoknak, akikhez szeretteik juttatják el havonta a friss újságot, mindazoknak a segítőkész embereknek, intézményeknek, titkárságoknak, minisztériumoknak, akik erkölcsi és anyagi támogatása nélkül sokkal színtelenebb és szegényebb lenne a bácsfeketehegyiek újságja, Békés Karácsonyi Ünnepeket kívánunk és Sikerekben gazdag Boldog Új Évet.